

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemam mesečno . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat " 15 "
za trikrat " 13 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznanila, zabvale, osmrtnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 20 vin.

Poslano:

enostolpna pettivrsta po 40 vin.

Izhaja vsak dan, izvenemli ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

Iz dežele nemške inteligence.

Kakor smo že poročali, je imel preteklo nedeljo v Sinčivasi na Koroškem koroški »Bauernbund« svoje zborovanje, na katerem je sklenil, da mora ostati na Koroškem »vse tako, kakor je«.

Glas o krivičnem zapostavljanju in hlapčevskem ravnanju s koroškimi Slovenci je udaril na vse strani in celo v inozemstvu se čudijo, kako je sploh mogoče, da se z udanim in mirnim ljudstvom tako postopa, kakor postopa oblast s Slovenci na Koroškem. Še celo puntarje in državne prevratnike skuša vlada najpoprej na miren način in z dobrohotnostjo za državno misel in idejo pridobiti in si ustvariti iz njih lojalne državljane! Na Koroškem pa vlada Slovincem, ki svoja zborovanja redoma s cesarsko pesmijo končajo, brce deli, najbrže s tem namenom, da jih v njih patriotizmu potrjuje! Naravnost ženialna metoda!

Nemške nacionalce, kakor imajo trdo kožo, so te reči vendar nekoliko pretresle in da bi odvrnili od sebe tisto slavo boričev, po kateri so zasloveli po celi Avstriji, so prišli na zelo srečno misel, namreč dokazati, da so koroški Slovenci sami nad vse srečni in da smatrajo za posebno milost božjo, da smejo živeti v tako nebeškem kraju, kakor je koroški nemško-nacionalni pašalik.

Sklicali so tedaj nemško-nacionalni shod v Sinčovas, pripeljali na stotine celovških »kmetov« in proglasili zborovanje za shod slovenskih Korošcev nemškega mišljenja. Da je stvar po nepotrebnem še bolj komično izgledala, so programatično izjavili, da nočejo imeti slovenskega imena in da se od sedaj naprej imenujejo s ponosom »hindišarji«!

Nato je nastopilo pol ducata nemško-nacionalnih poslancev, ki so seveda vsi nastopali v imenu »koroških Slovinc« in kot zastopniki »Slovinc« pobijali slovenske zahteve po ravnopravnosti slovenskega prebivalstva.

Nismo imeli prav posebno spoštljivih sodbe o talentih nemško-nacionalnih politikov na Koroškem, ampak taka duševna revščina in taka intelektualna mizerija, kakor so jo ti možje, ki vodijo koroško deželo, na tem shodu pokazali, je pa naravnost občudovanja vredna! Ljudje s tako omejenim du-

ševnim obzorjem in s tako pomanjkljivo inteligenco so v resnici popolnoma nesposobni za upravo koroške dežele! Takih otrobov in takih čenč nismo še slišali iz ust nemških nacionalnih poslancev.

Začel je poslanec Kirschner. Slovinci so na Koroškem, ne onstran Karavank. Če hočejo iti h Kranjcem, bodo gospodarsko uničeni! Koroška Korošcem! Kranjci nimajo na Koroškem ničesar iskati!

To pa to! Koroški Slovenec je gospodarsko bojkotiran, od deželne uprave ne dobi itak ničesar. Živi se od svoje roke, od svojega dela in svojega pluga, pa ne od mize nemške gospode! Koroška Korošcem! Ampak koroški Slovenec zahteva, da se tudi na Koroškem spoštujejo cesarske postave, kakor se povsod drugod! Koroška Korošcem! Dalmacija Dalmatincem! Primorska Primorcem! Gorica Goričanom! Po tej metodi Nemci na jugu kar lahko zbašejo svoje cule. Tako pravi koroška postava!

Poslanec Lučovnik, Nemci ga imenujejo »das politische Hascherl von Maria-Rain«: Nemščina mora biti kakor je francoščina diplomatski jezik, uradni in občevelni jezik po celi Avstriji! Sicer pa naj gredo Slovenci v Srbijo!

Velikanska večina Slovanov v monarhiji naj se torej nauči nemškega jezika, zato ker se nemškim uradnikom ne ljubi učiti se slovanskih jezikov! Ravno kar se vrši proces proti tisoč agentom, ki so spravljali avstrijske fante v Ameriko, Lučovnik pa podi kar cel narod iz monarhije, če se pa oglasi kak ogorčen glas proti takemu zasramovanju, pa zopet padejo nanj in ga proglasijo za veleizdajalca! Če Lučovniku ni kaj prav, jo lahko pobere s Koroškega, Slovenci so pa tam doma od nekdaj in si bodo že znali sami zemljo braniti!

Poslanec Mihor: Slovenski otroci že znajo slovensko od doma, njihov materin jezik je treba samo v šoli nekoliko poobljati (behobeln), šole naj pa bodo nemške! Če morala na Koroškem propada, so krivi tega duhovniki!

Obrnimo. Nemški otroci znajo že od doma nemško, torej ni sploh treba nobenih šol. Koroškim duhovnikom mečejo povsodi polena pod noge, širijo losvonromovsko gibanje, jim spodkopavajo ugled, kjer jim morejo, potem pa vpijejo, da so krivi oni moralne propalosti! Ti farizeji!

Gospoda Mihora bi bilo res dobro nekoliko poobljati!

Poslanec Metnitz: Slovenci ne govorijo pri sodnijah slovensko, to pa zaradi tega ne, ker se lažje izražajo v nemškem jeziku, kakor v lastnem materinem!

Mihor pravi, da slovenski otroci že z doma slovensko znajo, Metnitz pa pravi, da ne znajo!

Lemisch: Kranjci so »Messerstcherji«. Koroška je edina dežela, kjer Slovenci in Nemci skupaj drže. Slovinci nočejo svojih otrok v nemške šole pošiljati. Zato ne bodo znali nemško, v vojski ne bodo razumeli nemške komande, posledica bo, da jih bodo sovražniki postrelili kakor zajce. Koroška ostani kakršna je; »kar je Bog združil, naj človek ne loči«.

Da, zares! Koroška je edina dežela v Avstriji, kjer se deželno prebivalstvo tako brutalizira, edina dežela, kjer postave ne veljajo, pa tudi edina dežela, kjer se govore na javnih shodih take prisrdomarije!

Če so poslanci take kvasili, kako zmešanih glav so morali biti šele poslušalci!

In poslanec Lemisch je neki celo deželni odbornik. Tak mož ima v roki slovensko ljudstvo! To je oni Lemisch, ki pravi: »Ohne Juda, ohne Rom, wird gebaut Germaniens Dom.«

Ta »slovenski« shod se je zaključil z nemško-nacionalno himno »Vom Tal bis an die Gletscherwand, tön' deutsches Lied im Kärntnerland«. Ta patriotski shod, na katerem so infamno sumničili koroške Slovence veleizdaje, se je zaključil s pesmijo: »Die Wacht am Rhein«. Slovenski kmetje, ki so jih pa s shoda ven pometali, so se odkrili in zapeli cesarsko pesem! Koroški deželni predsednik to ve. On je zastopnik pravice, postave, državnih koristi in dinastije! Ampak Fries-Skene bo pomencal roke, zmajal z rameni in bo odgovoril zvestemu ljudstvu pred vratmi vladne palače: »Man kann halt nichts machen!«

Tudi Slovaki se gibljejo.

Živimo v zgodovinsko važni dobi. Zatirani narodi vstajajo in hočejo svojih pravic. Za Rumuni so pričeli boj proti madžarskemu nasilju tudi Slovaki. Dočim so pa Rumuni koncentrirali vse svoje moči za odločilen naskok na madžarsko nasilje, so žal slovaške bojne čete še dokaj nesolidarne. V slo-

vaškem taboru ni soglasja o najuspešnejših sredstvih za boj. Eni se zanašajo na Dunaj, drugi verujejo celo v dobro voljo Tiszovo, tretji zopet v čudežno moč slovanstva. Edino na pravi poti pa so nemara samo tisti, ki se zanašajo na lastno moč slovaškega naroda in na prilično razumno oporo češkega naroda.

Slovaška narodna sila je razcepljena v razne stranke z različno smerjo. Te smeri med raznimi slovaškimi strankami so se pojavile pred nekaj dnevi na shodu požunškega stoličnega odbora. Za boljšo informacijo nesolidarnosti slovaških prvakov naj služijo naslednji podatki z omenjenega shoda. Učitelj Báb je predlagal nezaupnico Tiszovi vladi zato, ker se je začela v gajati z narodnostmi in nato, da bi se v vseh šolah izključno v madžarsčini poučevalo. Proti temu je stalni stolični odbor predlagal vladi zaupnico. Žal, da se med navzočimi Slovaki, kakor toži »Slov. Dennik« ni dosegla prava solidarnost vsled »neznosnih odnosov med voditelji«, tako da so bili predlogi Slovakov razdeljeni. »Slov. Dennik« piše, da Juriga sploh ni smatral za ugodno, da bi bil svoje načrte podal, razen dvema ali trem svojim osebnim prijateljem, ter pripominja: »Jurigi je stopila že slava jako v glavo, pa si domišlja, da je on najmodrejši človek na svetu, a da so vsi drugi sami tepci. Taka megalomanija škoduje potem vsej reči.« Madžarskega fanatika je moral za njegov govor posvariti i vrhovni župan Madžar Bartol. Tudi Madžar Kotona, profesor na pravniški akademiji, se je oglašil k besedi:

»Naša težnja ne more biti,« je dejal, »pripraviti Slovake ob njih govorico, ob njih jezik. Narodnostno vprašanje ni samo jezikovno vprašanje. In ko bi tudi narodnosti pripravili ob njih govorico in bi oni prenehali govoriti materinščino, bi s tem še ne rešili narodnostnega vprašanja. To pričajo Irci. Tudi ko je bil zatrt njih jezik, ni umrl v njih čut in zavest narodne individualnosti, in Irci so se bojevali za svoje pravice toliko časa, da jim je angleška vlada morala dovoliti samoupravo. In Alžanjanje so po govorici Nemci, ali kaj se opazuje? To, da bi bili rajši pod francosko kakor pa pod nemško vlado. (Slovaški člani odbora so ploskali govorniku.) Enkrat že moramo priti k spoznanju, da je nimamo moči, narodnosti pomažariti, in to niti gospodarske niti kulturne sile. Saj si celo močna Prusija ne ve svetovati,

LISTEK.

P. Hristov:

Z ognjem in mečem.

V Rodopih.

Obiskal sem žalostne razvaline ljubke katoliške vasi Pokrovan, kamor smo nekdanj v srečnejših časih tako radi zahajali. Začrnele koče so bile kakor venec lastnovičijh gnezd naslonjene na skalnato pobočje vzhodnih Rodopov ter so se spuščale doli proti potoku, ki šumlja v dolino k reki Ardi.

Na ozki planjavi sredi vasi so se živahno razločevali beli obrisi katoliške cerkve, zraven pa prav tako jasno belo pročelje župnišča in šole. Razen teh dveh stavb, na kateri so bili (mimogrede povedano) Pokrovanci nemalo ponosni, so bila vsa druga poslopja, tudi najpremožnejša, bolj podobna brlogom in jamam, kakor pa človeškim bivališčem. Debeli zidovi, strehe obložene s težkimi kamenitimi ploščami in na eni strani segajoče skoraj do tal, nizka in ozka vrata na najmanj pristopni strani, sploh vse je bilo tako urejeno, da je bilo stanovanje kolikor mogoče nerodno in nepripravno.

»Pravo barbarstvo!« hote rekli. Tudi jaz sem nekdanj tako mislil, toda

življenska izkušnja me je drugače poučila.

Stavbarstvo naših Bolgarov v Rodopskih gorah je logična posledica političnih razmer v prejšnjih stoletjih. Ker so turški begi (grajščaki) in glavari Kirdžalijev (organizirani turški roparji) redno odirali svoje tlačane, podobno kakor nekateri zahodni grajščaki v srednjem veku, zato je bilo treba že z zunanjščino zavračati pohlepnost in nasilnost.

Treba je bilo torej strehe potlačiti in narediti poslopje kolikor mogoče težko pristopno, da turški plemič ni mogel prihajati v hišo. Zoprni pogled v vežo, do katere se je navadno prišlo po nerodni lestvi, kurje grede, ki so služile namesto stopnic, nizki stropi, razdrapani tlak, tesne in temne sobe brez oken, vse to je strašilo in odganjalo turškega plemiča in birača. Mračne koče so bile enako ugodne za čast krščanskih žen in deklet, kakor za pritaženo premoženje ponižne raje.

Če se je krščanska vas tako previdno obdala z različnimi ovirami, je kmalu prišla na slab glas v celem okraju in turški kadiji in muftiji (sodniki), begi in birači so polagoma pozabili pot do vasi.

Pokrovan se je dolgo veselilo svoje skritosti: toda rešilna osamljenost, ki

ga je toliko časa varovala vseh grozečih nesreč, ga ni mogla rešiti pred splošnim opustošenjem lanskega leta.

Ojunačena po bratomorni vojski med balkanskimi zavezniki je turška armada lanske leto v juliju vnovič udrla v Tracijo, zavzela Odrin, prihrula do stare bolgarske meje ter povsod požigala, ropala in morila. Prestrašeni prebivalci krščanskih vasi so bežali v staro Bolgarijo. Gotovo ste že slišali o žalostnem begu katoliške vasi Ak-Bunar; podobno so tudi Pokrovanci zbežali v Bolgarijo, pozneje pa, ko se je nekoliko pomirilo, se je precejšen del vaščanov povrnil k svojim ognjiščem.

Klanje in razdejanje.

Videči je bilo, kakor da so Turki pozabili na Pokrovan. Ko se je po miru v Bukareštu določila nova meja, po kateri je Dedeagač in Orta-Köj s Pokrovanom in sosednjimi vasi pripadel Bolgariji, so Turki še enkrat opustošili zapadno Tracijo, preden so jo zapustili. V septembru leta 1913. so Turki opustošili krščanske vasi okoli Pokrovana. Pokrovanci so vnovič zbežali, toda ti hribovci so tako navezani na svojo rodno zemljo, da so se na povabilo svojih turških sosedov mnogi zopet vrnili.

V Pokrovanu je namreč okoli tri-

deset turških hiš, ki so par sto korakov oddaljene od krščanskih hiš. Pokrovanci, kolikor se jih je vrnilo, so mislili, da bodo s svojimi turškimi sosedi lahko v miru živeli kakor nekdanj. Toda prišlo je drugače.

Koncem septembra so prišli v vas turški orožniki, za njimi pa 50 vojakov, ki so se nastanili okoli krščanskih hiš. Začele so se preiskave. Noč in dan so preiskavali hiše varčnih oglarjev (Pokrovanci so po večini oglarji) ter zahtevali, da izročijo svoj denar in svoje premoženje. Dne 7. oktobra so krščanske žene in otroke zaprli v tri hiše ter jih zastražili, može, kolikor jih je ostalo (nekoliko jih je po noči zbežalo), pa v katoliško šolo. Tri dni so bili tako zaprti in ves čas niso dobili niti grizljave kruha. Med tem časom so vojaki cropali vas.

Tretji dan so od zapada prišle čete bašibozukov, ki so svoj prihod naznanjali s streli in divjim kričanjem. Obkolili so šolo, kjer so bili zaprti može, in zahtevali po 2 turška funta (okoli 40 K) od vsake glave; če ne, jih bodo žive sežgali. Može, bilo jih je 56, so res se zložili zahtevano svoto in so mislili, da se bodo s to odkupnino rešili, a so se bridko varali.

Dne 10. oktobra so vojaki in bašibozuki napadli šolo ter skozi vrata in

kako bi s Poljaki! Tem bolj moramo mi spoznati, da imajo narodnosti pravico gojiti svojo govorico v šolah in pospeševati svojo kulturo. (Odobrava-nje Slovakov.) Pozabiti ne smemo, da je Rusija baje dovolila Poljakom poljske šole. Skrbimo, da ustrezemo upravičnim narodnostnim zahtevam, pa moremo pričakovati, da bodo z nami vse narodnosti.« (Slovaki kličejo slavo govorniku, pa tudi ostali člani odbora mu čestitajo!)

Vemo pač, da mnogo ali večina Madžarov še ni prišla do tega spozna-nja, ali beseda uglednega madžarskega profesorja mu bo pa le dobila v Madžarih dokaj somišljenikov. Samo, da bi v teh važnih in resnih časih Slovaki složno nastopili za svoje pravice. V slogi je moč. Kaj bi ž njo lahko dosegli! Žal, kakor smo zgoraj omenili, ni bilo niti na tem shodu nobenega sledu kakšne složnosti. Juriga je sicer popolnoma zavrnil učitelja Báca, ki ne stremlji za kulturo, ampak za narodno nezvestost v Slovaki, a je sam končal svoj govor z zaupnico — Tiszovi vladl. »Našel se je v Ogrih državnik, ki je spoznal resnico, da je treba napram narodnostim odjenjati, in temu državniku, sedanjemu ministrskemu pred-sedniku grofu Tiszi, jaz zaupam in ve-rujem, da ni škodljivec, ampak prija-telj ljudstva.« Naposled je Juriga po-dal predlog, ki pozivlja vladu, naj se ne pogaja samo z Rumuni, ampak tudi s Slovaki. Dr. Neumann, zastopnik »Ka-toliške ljudske enote«, je poudarjal, da je deco mogoče vzgajati le v materinščini. Izjavil se je za predlog stoličnega odbora. Dr. Ivanka je izjavil proti Ju-rigi, da on nima njegovega zaupanja v Tiszo. Ker se je Tisza te dni v zbornici izjavil, da nima v mislih izdelati na-rodnostni zakon, je izgubil vanj vse zaupanje. Šele, kadar bo narodnostno vprašanje rešeno, bodo mogli doseči i Madžari splošno volilno pra-vico ter svobodo tiska in zborovanja. Nato je dr. Ivanka stavil predlog, naj se pozove ogrska zbornica, da bi rešila narodnostno vprašanje z zakonitimi naredbami, tako da bi se vsi narodi ogrske dežele spajali v bratski ljubezni v eno politično celoto na temelju po-polne enakopravnosti! Župnik Trubiny je potem povedal, da je svoje dni, ko je bil še poslanec, predložil voditeljem tedanjih vladnih, a sedaj opozicijskih madžarskih strank te-le zahteve slo-vaškega ljudstva:

1. V ljudskih šolah naj se poučuje v materinščini. — 2. V občinski upravi naj dobi narodna govorica svojo ve-ljavo. — 3. Pri sodišču naj se slovaščina vsaj toliko uveljavi, da se sodnijski dopisi ljudstvu vročujejo v slovaščini. — 4. Uradniki naj poslujejo v slova-škem jeziku. Trubiny se je sam pri-družil predlogu, da se na srednjih šo-lah madžarsčina obvezno poučuje, a je pristavil: »Pa ne učimo se le madžar-skega jezika, ampak tudi slovaškega, zakaj naše šole nimajo vendar namena vzgajati volov (Veselost), ampak raz-umne občane...« Nato je bil predlog

fanatičnega Madžara Báca odklonjen kakor tudi predlog Jurige in dr. Ivan-ke, sprejet pa je bil predlog stoličnega odbora.

500 kron.

»Knežji dar« tržaških Slovencev koroškim bratom.

Bratje! Ob spominu, da ste pred 500 leti zadnjič ustoličili svojega vla-darja v slovenskem jeziku, Vam pošil-jamo svoj srčni pozdrav in 500 K za Vašo »Staro pravdo«.

Ob morju, v Trstu, smo zbrani otro-ci slovenske domovine prav iz vseh njenih krajev, zato na tej važni točki slovenske zemlje predstavljamo v ma-lem cel slovenski narod v njegovi bit-nosti in usodi. Na tej važni točki sta se znašla oba sovražnika našega naroda in združila vso svojo moč s klicem: »Na poti si nam! Proč s teboj!«

V Trstu vidimo in občutimo gro-zoto narodnega boja vsak dan; v tiso-čeri oblikah, skrito in očitno, proti vsem in posamezniku se dela s takimi sredstvi in tako silo, da naj bi v naših srecih vladala smrtno - strupena misel: »Vse vaše trpljenje je zastoj! Za Vas ni vstajenja! Obu p a j t e nad seboj in svojo tolikrat zasanjano zlato bodoč-nostjo na svoji rodni zemlji in morju!«

Bratje! Trpeči najbolj spozna bo-lečino in sočustvuje s trpljenjem svoje-ga sotrpina. Tako mi tržaški Slovenci z Vami na Koroškem. Zato Vam ob tem slovesnem spominu izrekamo svojo prirčno zahvalo za Vaš možat in vstrajen odpor proti tujcu. V spozna-nju, da je Koroški odločno dokazati, ali imamo Slovenci toliko volje, ljubezni do samih sebe in odporne sile, da se ohranimo ali ne, smo v Trstu ob Adriji, za katero se v zadnjih ciljih gre in je zibelka naše lepše bodočnosti, na-rodne svobode in blagostanja, potrkali na sveto vero in svojo narodnost ljube-ča srca. Za enkrat je bil naš namen sa-mo v naglici poskusiti, ali je toliko za-vesti in ljubezni v srecih naših ljudi, da v par dneh zberemo pod geslom »Za Staro pravdo« 500 K kot »knežji dar« tržaških Slovencev koroškim bra-tom.

In zbrali smo jih v 4 dneh, in kar je glavno, ta denar so darovali veči-noma slovenski duhovniki, delavci in posebno služkinje in katoliške organi-zacije. Pošiljamo vam ta le-tošnji prvi dar z iskreno žel-jo, da vzbudimo vse sloven-ske dekanije, vsakega naše-ga človeka, ki mu je dala mati slovenskijezik in je bil v cerkvi krščen v Kristusu brez razlike v starosti in spolu in premoženju, posebno pa kličemo našo inteligenco vseh strok in v prvi vrsti voditelje naroda in poglavarje naših občin, da v tem zgodovinskem letu začnejo z novim delom, večjo ljubeznijo, jeklenejšo voljo in zvestejšo vztraj-

nostjo utrjevatinaš narodni obstanek in posebno vam, koroški bratje, priboriti in zagotoviti življenje vredno ljudi.

Ker vemo, da je sedaj sovražnik zbral vse svoje sile in začel glavni in odločilni boj, zato kličemo tudi mi vse brate »Na brambo domovine!«

Zelimo predvsem, da vsi naši ljud-je in vse naše organizacije v vsaki slo-venski dekaniji še letos zberejo za iz-recno koroške namene Knežji dar 500 K. Kjer je uboštvo preveliko, vsaj nekaj, a nekaj gotovo. Zelimo pa tudi, da slovenski kmet letos spozna svojo nalogo v življenju našega naroda in postane tako njegov zastopnik kakor je bil njegov zastopnik na vojvodskem stolu in tak branitelj kakor so bili nje-govi očetje v turških bojih. — In tako tudi ostali stanovi. Zato združimo v novih podružnicah »Slovenske Straže« naše ljudi.

Bratje na Koroškem! Ne obupajte! Mi stojimo in pademo z vami. Hočemo se boriti za vas, ker se vi za nas. Zve-stoba za zvestobo! Verujemo, da bomo združili ves narod v eno vojsko, zdru-žili stotisočero src in ljubezni in mili-jon rok, ki bodo v zaupanju na božjo pomoč, svojo pravico in lastno silo, v zvestem delu ohranili vas in priborili domovini slovenski našo »staro prav-do« in boljše dni.

Bog z vami in nami!

Tržaški katoliški Slovenci.

Resnica o „podkupljenih“ krščanskih socialcih.

Vsenemški in drugi liberalni listi so prinesli pretekle dni vesti, da je svojčas prejela dunajska krščansko-so-cialna stranka 400.000 kron od »Avstro-Amerikane« za razne usluge, ki jih ji je baje storil dr. Weisskirchner kot bivši trgovinski minister. Da je te vesti posnel z velikim veseljem »Slovenski Narod«, je samoobsebi umevno, kakor tudi to, da je skušal na hinavski način spraviti s to zadevo v zvezo tudi kranj-sko S. L. S. Z ozirom na te napade na krščansko-socialno stranko pa prinaša dunajska »Reichspost« naslednjo izjavo nemške krščansko-socialne stranke: »Zastopniki vodstva krščansko-socialne državne stranke, kakor tudi vodstva dunajske krščansko-socialne stranke izjavljajo, da ni stranka nikdar, bodisi direktno ali indirektno dobila od paro-plovne družbe »Austro - Americana« 400.000K ali sploh kak znesek. Vse na-sprotno trditve, ki so izšle v netoželjivi obliki v listu »Deutsche Zeitung«, gla-silu nemškega centra, in v listu »All-deutsches Tagblatt«, so podla laž in na-tolcevanje in se inspiratorji ter razšir-jevalci teh vesti pozivljajo, naj vsled te obdolžitve laži in natolcevanja vlože sodne tožbe. — Dunaj, 20. aprila 1914. — Princ Alojzij pl. Liechtenstein l. r., dr. Richard Weisskirchner l. r., dr. Al-bert Geßmann l. r.« — »Reichspost«

tudi poroča, da je baron Weichs-Glon, ki ga je »Arbeiter Zeitung« spravila s to zadevo v zvezo, kakor da bi on pre-vzel denar za krščansko-socialno stran-ko, vložil proti imenovanemu listu tožbo.

Svelovno ohoroževanje in narodno gospo-darstvo.

Časopis »Economist« je pred krat-kim prinesel izkaz onih vsot, ki so jih požrle zadnje vojne ter je izračunal, da je bilo na ta način 21.000 milijonov mark odtegnjenih od leta 1899. dalje produktivnemu trgu. Iz tega dejstva izvaja omenjeni list tudi vzroke podra-ženja živil in drugih vsakdanjih po-treščin. Še nazornejši kot način na-vedenega lista o vojnih izdatkih izza burske vojne govore o ogromnih stroš-kih svetovnega ohoroževanja vsako-letni izdatki evropskih držav za vzdr-ževanje »oboroženega miru«. Ti vsako-letni vojni stroški v miru znašajo več kot tretjino zgoraj omenjenih skupnih izdatkov za vojne namene od burske vojne nadalje, torej vsako leto več kot tretjino one vsote, ki so jo požrle an-gleško - burska vojna, rusko - japonska, italijansko-turška, maroška in balkan-ska vojna ter vsled zadnje povzročene avstrijske in ruske mobilizacije.

Razmerje vojnih budgetov napram skupnim budgetom, oziroma med vsota-mi, ki odpadejo na onega prebivalca v posameznih državah iz skupnih dr-žavnih izdatkov in vojaških izdatkov, je proračunano za l. 1914 tako-le:

Država	Vojaški budget v odstotkih skupnih državnih izdatkov	Državni izdatki, proračunani na posameznika	Vojaški izdatki, proračunani na posameznika
	0/0	K	K
Belgija	95	92—	950
Bulgarija . . .	215	5750	990
Danska	26	53—	11—
Nemčija	40	5860	4370
Francoska . . .	31	118—	36—
Grška	49	9310	4560
Anglija	30	124—	3840
Italija	35	49—	17—
Nizozemska . .	23	4630	1190
Avstro-Ogrska .	15	40—	14—
Rumunija . . .	148	59—	950
Rusija	20	4360	1060
Svedska	308	4720	14—
Švica	393	2620	1280
Srbija	23	42—	12—
Španska	23	5750	1390
Turška	36	4160	13—

V Avstro-Ogrski se je zvišal vojni budget v teku štirih let za 220 milijo-nov kron, v Nemčiji za 900 milijonov, na Francoskem za 600 milijonov, v Ru-siji za 203 milijone, v Italiji za 500 mi-lijonov in v Angliji za 84 milijonov kron.

K temu pa je treba šteti še stroške vojn od leta 1899. dalje, katerih obresti morajo narodi še danes plačevati. V državnih dolgovih Evrope se nahaja račun za ta podjetja. Leta 1908. so znašali še 1,325.875 milijonov kron, za ka-tere je bilo treba letno plačevati 5671 milijonov kron obresti. Ta vsota se vsa-ko leto jemlje iz tekočih izdatkov pro-duktivnega dela. Ta dolg bo ostal pač vedno dolg, kajti nemogoče si je skoro misliti, na kak način naj bi se odpla-čal. Ostal bo breme narodov, katerim vsako leto požira stotine in tisoče mi-lijonov kron. Te vsote tudi povzročajo gotovo gospodarsko depresijo. Kajti fi-nančne posledice vojn se ne dajo lo-kalno omejit. Vsaka država čuti več ali manj te posledice. To skuša doka-zati tudi pruski vladni svetnik Martin z ozirom na rusko-japonsko vojno. Od početka te vojne se je celotna zmoglost konsuma Evrope zmanjšala in vsake-mu objektivnemu opazovalcu gospo-darskih razmer mora biti jasno, da ni daleč čas, ko bo veliki gospodarski vz-lah zahodne Evrope prišel do mrtve točke. Zahodna Evropa je postala up-nica Rusije. Pred vojno je bilo nalože-nih 12 do 14 milijard frankov v ruskih papirjih, ki so po vojni bili povprečno za 25% nižji kot pa pred vojno. Tako je zahodna Evropa od leta 1900. izgubila najmanj 3 in pol milijarde frankov v ruskih papirjih, kot trdi vladni svet-nik Martin. K temu je treba še prišteti, da je v glavnem pravzaprav Evropa morala plačati vojne stroške Rusije. Približno 7 milijard novih posojil je na-jela Rusija od onega časa. In teh 10 in pol milijarde manjka v gospodar-stvu zahodne Evrope, ne glede na dru-ga izgube. Balkanska vojna nas uči isto, kar Avstrijci posebno dobro ču-timo v praksi. Neprestano mrzlično ohoroževanje je rak-rana na socialnem in gospodarskem telesu Evrope.

Naročajte „Slovenca“!

okna streljali na zaprte može. Neko-liko mož je poskakalo skozi okna, da bi zbežali; toda vsi so bili pomorjeni. Ko so v šoli vsi možje od strelav zadeti popadali po tleh, so roparski Turki udrlji v sobo ter hodili po kupih ranje-nih mož in jih klali z bajonetmi.

Koliju Dimov je edini še ostal živ in nam je vse pripovedoval. Po prvih streljih se je vlegel na tla. Njegovi ran-njeni tovariši so popadali nanj in ga zakrili s svojimi trupli. Potem so ga Turki dvakrat prebodli z bajonetom, a imel je še toliko nadčloveškega pogu-ma, da se ni ganil.

Tako je do večera ležal potopljen v lastni krvi in krvi tovarišev. Ponoči se je s težavo rešil izpod trupel mrt-vih tovarišev ter splezal na prosto. Z veliko težavo je došel v dolinico k potoku.

»Štiri dni,« tako je pripovedoval, »sem se plazil po polju in grmovju ter na vsakih sto korakov padal v omedle-lico; pil sem roso in jedel drenulje. Naposled so me opazili krščanski kmetje in me rešili.«

Bilo je še več drugih žrtev. Neko-liko mož so pomorili v gozdu, kamor so bili zbežali. Najstrašnejše so pa mu-čili Atanaza Stojlova. Vrgli so ga na tla ter ga s kolom prebodli skozi treh-buh. Tako je še tri dni živel v groznih mukah. Turške žene so pripovedovale, da je ves čas molil Češčenomarijo in prosil Boga odpuščanja za svoje grehe.

Ko je bila vsa vas oropana, so se zverinski bašibozuki lotili žen in de-klet. Pol gole so jih kakor četo sužnjev gnali v Orta-Köj, potem pa v vas Sa-manli. Šele čez več tednov so se ne-srečne revice rešile sramotnega jetni-štva.

Preden so Turki zapustili Pokro-van, so ga zažgali. Začeli so pri cerkvi. Sedaj stoji le še šest hiš z ožganimi zi-dovi. Šola se je podrla in pod svojimi razvalinami pokopala ožgana trupla pomorjenih krščanskih mož.

Na razvalinah.

Izmed pokrovanskih mož so se rešili samo oni, ki so zbežali s svojim župnikom Nikolajem Baždarovom in se niso dali premotiti od Turkov. To je komaj 30 mož; vsi drugi vaščani so le vdove in sirote.

To ubogo ljudstvo sem našel na-stanjeno v zapuščenih turških pokro-vanskih kočah, katerim so požgalci še nekoliko prizanašali. Po tri ali štiri družine so se stlačile v eno koč. Niz-ke in temne sobe so po tleh pokrite s koruznimi štorži, ki so jih pobrali po opustošenem polju. To je bila skozi osem mesecev edina hrana ubogih pre-bivalcev; ako tega ne bi bilo, bi bili la-kote pomrli. V kotu je kup umazanih in ožganih cunj. To so edine odeje ne-srečnih siromakov. Otroci tekajo napol goli po vasi. Turki in Grki so vse oro-pali in pustili le nekoliko cunj, kate-rih ni bilo vredno pokrasti.

Ko je prišla pomlad, so začele žene in dekleta kopati po polju in sejati dragoceno koruzo, edino žito, ki ga ro-parji niso odnesli. Če bo Bog dal dobro letino, se bodo morebiti kako preživeli. A treba bo graditi nove hiše in kupiti še kaj semen in žita.

Razdelili smo nekoliko moke, soli in olja. Izstradani prebivalci so bili vsi prevzeti od tolike sreče, ki jih je doletela po osmih strašnih mesecih. Tam v nekem kotu plaka uboga vdova; videla je, kako so umorili njenega oč-

ta, moža, brata in nazadnje še sina, edino njeno oporo, a vendar kakor Job hvali Boga in išče tolažbe v molitvi. Cela vas jo spoštuje kakor svetnico.

Tam na gnojnem kupu nepremič-no sedi dveletni otrok ter nas z začu-denjem gleda, kako delimo moko. Nje-govo golo telesce je zavito v umazano krpo, katero mu je njegova mati pri-vezala okrog pasu.

Kakih 200 korakov od svojih seda-njih koč pa ubogi vaščani vedno gle-da-jo žalostne razvaline rodne vasi. Ta pogled jim vedno vzbuja toliko žalost-nih spominov, da se je nekoliko vašča-nov same žalosti izselilo.

Eno izmed manj bornih hiš smo izbrali, da jo bomo izpremenili v šolo. Cerkev bo sezidana na razvalinah neke boljše turške hiše, od katere stojijo še trije zidovi; sezidali bomo še četrto steno in vse pokrili s streho. Ubogi župnik je kakor njegovi župljani vse izgubil; bogat je le v potrpežljivosti. Za prevažanje stavbnega gradiva bi bilo treba vozov in vprežne živine; a tega daleč okoli ni dobiti. Turki so v vasesh pustili samo svinje, ki so zanje nečiste živali. Svinje so po požarih in streljih preplašene zbežale v gozdove, kjer so podivjale; vojaške straže so jih že več postrelile.

Položaj je torej obupen. Toda vera nas tolaži in nas bo rešila. Cerkev Kri-stusova je prešla še hujše duhove.

Nesreča je zelo potrla duhove, ven-dar ne obupujemo. Ljubezen naših srečnejših bratov bo naša sredstev, da se nam zacelijo globoke, a ozdravljive rane; Bog bo pa zacelil dušne rane.

Iz koroškega vilajeta.

k »Kärntnertag«. O nemško-nacionalnem »Kärntnertag«, ki se je vršil minulo nedeljo pri Leitgebu v Sinčivasi, se nam poroča še sledeče: Po najmanj tritedenski agitaciji po celi deželi so nemški nacionalci zborni na to zborovanje najslabše elemente v svoji stranki. Zborovanje se je vršilo v znamenju celovške nemško-nacionalne fakinaže. Med zborovalci smo sicer opazili tudi mnogo uradnikov in gozdarjev; iz Možice je nekdo prignal s seboj 50 delavcev, ki jim je plačal na kolo-dvoru v Prevaljah vozne listke. Največ pa je bilo celovških in velikovških komijev in najmanj pa kmetov, čeravno je to zborovanje sklicala nemško-nacionalna »Kmečka zveza« (Bauernbund). Če bi ne bilo fakinaže, ki jo je nemško-nacionalna stranka pobrala posebno po celovških ulicah in vrgla v Sinčovo, bi se bil ta njihov »Kärntnertag« kljub strastni agitaciji gotovo končal s popolnim fiaskom. Začetek zborovanja je bil napovedan ob 1. uri popoldne. A že ob 11. uri so zasedli nemški nacionalci, ki so prišli iz Celovca, skoro celo dvorano. Ko so pozneje začeli prihajati tudi Slovenci iz okolice, se jim je zabil zabranil vstop. Reditelji so jim naznanili, da pred tri četrt na 1. uro nihče ne sme v dvorano. In ko so ob tri četrt na eno začeli zopet zahtevati vstop, se jim je reklo, da je dvorana že prenapolnjena in da nihče več ne sme noter. Tako so ostali skoro vsi Slovenci zunaj na dvorišču. Kaj se je notri v dvorani govorilo in sklepalo, to ve samo Bog in nemški nacionalci, ki so čepeli v dvorani. Vhod dvorane pa je stražila več sto glav broječa celovška fakinaža, ki je neprenehoma psovala Slovence. Neki župnik je bil od enega teh fakinov od zadaj večkrat s palico udarjen po glavi. Ko je neki drugi duhovnik podal na dvorišču nekemu znemu učitelju roko v pozdrav, je rekel neki fakini: »Jedem Dreck gibt man nicht die Hand«. Da tudi ni manjkalo psov, kakor: »Saupfaff, geh' in die Kirche!«, »windische Landesverräter!« in drugih takih »šlagerjev« nemško-nacionalne fakinaže, se seveda razume. Končno so začeli Slovence tudi iztirati iz dvorišča. Celo nemško-nacionalnega poslanca Nageleta je zgrabila ta fakinaža in ga začela vlačiti na cesto, ker ga ni poznala. Večina Slovencev se je nato zbrala na cesti, kjer so začeli prepevati slovenske pesmi. Ko so začeli Slovenci peti cesarsko pesem, in sicer odkritih glav, je začela nemško-nacionalna druhal živžgati in jih obmetavati s peskom in cestnim blatom. Ker so se že dopoldne tuhtant slišale grožnje: »Wart, »Zadruha«, heut wirst's sehen!«, so orožniki čuvali do poznega večera poslopje slov. »Gospodarske Zadruga«, ki stoji v bližini zborovalnega prostora. To je bil torej »Kärntnertag« v Sinčivasi. Celovške »Freie Stimmen« pa pišejo, da je bilo to zborovanje velika manifestacija Nemcev in miroljubnih Slovencev za narodni mir na Koroškem. Bog nas varuj takega narodnega miru in takih kulturosovcov!

✚ **Nekaj pojasnil iz Celovca.** Piše se nam: Da se pri nas v Celovcu ne bi dobile dvojezične nakaznice, ni res. Vsakdo jih lahko dobi v naši narodni papirni trgovini Krščanskosoc. zveze v hotelu Trabesinger na Velikovski cesti, ravno tako pa tudi na c. kr. glavnem poštnem uradu pri oddelku, kjer se tiskovine sploh dobivajo in se oddajajo priporočena pisma. Pač pa se jih mora seveda odločno zahtevati. Seveda ne dobiš dvojezičnih tiskovin v vsaki trafiki, zato pa je tembolj neodpušljiva malomarnost nekaterih ljudi, ki se nočejo potruditi v domačo trgovino ali pa na glavno pošto. Tudi ni res, da bi morali denarne nakaznice izpolnjevati le nemško, tudi ne v služaju, ako je tiskovina samonemška. Treba se je pač uradniku po robu postaviti. Pritožite se v vsakem slučaju na c. kr. pošto ravnateljstvo, ki ga imamo sedaj celo tu v Celovcu. Razume se pa, da delajte take pritožbe slovensko in ne po stari ponižni navadi v nemščini. Radi verujemo, da je res, da ne le samo nekateri preponižni in premalo odločni Korošci ne znajo pokazati zob ob priliki raznih izzivanj in žaljenj pri tukajšnjih c. kr. uradih, ampak da se ta malomarnost opazuje žal celo tudi pri nekaterih sem došlih Kranjcih, res pa je tudi, da se razun pri magistratu z dosledno vztrajnostjo in odločnostjo da polagoma marsikaj doseči.

Primorske vesti.

p **Nepokornost istrske italijanske duhovščine napram lastnemu škofu.** 23. t. m. je došel v Pulj vodja istrske kršč.-socialne stranke državni poslanec Spadaro, da bi se tu z župniki pomenil o nastopu stranke pri prihodnjih deželnozborskih volitvah. Kakor je »Slovenec« že poročal, je to Spadarovo akcijo sam poreško-puljski škof in monsignor dr. Pederzoli prav toplo pozdravil. Clovek bi mislil, da se bo italijanska duhovščina če že ne Spadarovemu oklicu, pa vsaj škofovemu primerno odzvala. Poslanec Spadaro je prišel v četrtek v Pulj in prosil puljskega župnika, da bi dal, kakor iz oklica znano, v ta namen župnijsko pisarno na razpolago. Toda čudo! Puljski župnik Pavan se je tej Spadarovi prošnji odločno uprl, češ, da se tak sestanek ne more vršiti v župnijski pisarni, kjer je on gospodar. Ker je bila vsaka prošnja brezuspešna, je moral sklicatelj sestanka oditi s svojimi sedmimi pristaši v hotel Imperial. Tu o kakšnem sestanku radi piče udeležbe sedmih (!) duhovnikov ni moglo biti govora, kar je poslanec Spadaro z obžalovanjem sam priznal. Po kratkem razgovoru se je vseh sedem zborovalcev razšlo. — Ta dogodek govori več kot cele knjige. Osvetluje nam jasno, kakšne razmere vladajo med italijansko duhovščino, izvzemši malo število častnih izjem. Dogodek nam pa tudi jasno kaže, kje je iskati vzroka, da v Istri liberalizem in socialna demokracija tako napredujeta. Vse bi bili preje pričačevali nego to. Višja cerkvena oblast vidi sedaj na svoje lastne oči, kakšne razdrapane razmere vladajo na strani puljske italijanske duhovščine in da naši mnogokratni opomini in naše kritike od te strani niso bile denunciacije, za kar se jih je največkrat smatralo. Cerkvena oblast bo morala tu temeljito poseči vmes in napraviti red, da tako reši, kar se še sploh rešiti da. Glasilo puljske laško-liberalne iredentovske kamore »Giornaletto« vriska danes veselja na Spadarovim neuspehom, h kateremu je največ pripomogla italijanska duhovščina, katero imenuje »n a š a duhovščina«. »Giornaletto« tudi opisuje pogovor njegovega urednika z nekim mladim italijanskim duhovnikom, ki zatrjuje, da je vsa puljska duhovščina ogorčena nad tem škofovim in Spadarovim korakom.

p **Romanje k Gospe Sveti** priredi primorska »Slov. kršč.-soc. zveza« za tržaške in goriške Slovence dne 28. in 29. junija.

p **Francoski list o bojih med Slovani in Italijani v Primorju.** Pariški »Temps« od 21. t. m. priobčuje dopis, ki se bavi z boji med Slovani in Italijani ob Adriji. Dopis navaja statistične podatke o številnem razmerju med Slovani in Italijani v Istri in Trstu. Omenja tudi zadnje boje na trgovski šoli Revoltella, kjer je tekla tudi kri. Popisujoč boje za italijansko univerzo v Trstu pravi dopisnik doslovno: »Ako dobi Trst vseučilišče, bo moralo to biti jugoslovansko, a nikdar italijansko.« In dalje: »Vrši se evolucija, proti kateri so Italijani kolikor Nemci brez moči.«

p **70 letnico svojega rojstva** je praznoval dne 24. t. m. vlč. p. Kalist Medič, vsem znani in priljubljeni starček. Jubilar je bil rojen 24. aprila 1844 na Črnučah. Kot frančiškan je vodil župnijo v Ljubljani in bil prvi gvardijan na Sveti gori pri Gorici. Sedaj je na Brezjah. Svoj jubilej je šel praznovati na priljubljeno Sveto goro.

p **Župnijski izpit** go. napravili v Gorici naslednji čp. gg.: Jož. A. bram, vikar v Oblokah; Ivan Kunšič, kurat na Srpenici; Ivan Rejec, župni upravitelj v Ajdovščini (z odliko).

p **Trgovina s človeškim mesom.** Tržaška policija je te dni prišla na sled obsežno zasnovani trgovini s človeškim mesom. Trgovci so večinoma Grki po rodu. Ti ljudje so svoje žrtve izvajali pod raznimi zelo mamljivimi pretvezami na grške parnike, odkoder so jih odpeljali potem v Atene, Aleksandrijo in Kajiro. Zlasti bogato žetev so morali imeti z nesrečnimi služkinjami. Najbrže je bilo odpeljanih v nesrečno sužnost tudi mnogo slovenskih deklet z Goriškega in bližnjega Krasa. Trgovci in njih pomagači so uporabljali za vabo razne, zelo rafinirane metode, slikali so jim v pestrih barvah lepo, udobno bodočnost. Neizkušnim mladencam so sugerirali po največkrat, da postanejo svetovne varijetne šansonetke, če se puste angažirati na neki atenski variete, kjer dobe takoj za 300 K najlepše obleke, lepe dohodke in napitni-no tako, da bodo lahko znatno pomagale se svojim ubogim staršem. Policijskima agentoma Josipu Požunu in Antonu Jovčiču se je prvima posrečilo zaslediti prve žrtve te nečloveške trgo-

ne na grškem parniku »Samos«, kamor so zapirali v kabine izvajljene deklice. Pred nekaj dnevi sta bila najprvo aretirana dva Grka, in sicer Tomaž Velis in še neki drugi, katerega ime pa se zamučuje. — Včeraj, v petek, pa je policija aretirala glavnega agenta, nekoga Kryonisa, čegar pravo ime pa je Nikolaj Theokar, 29 let star, baje iz Tirnova na Grškem, po poklicu krojač in »gledališki agent«, pri katerem so našli nešteto dopisnic, v katerih so se mu naznanjala razna mesta gledaliških pevk. Kryonis ali Nikolaj Theokar je bil aretiran v trenutku, ko je hotel stopiti na grški parnik »Samos« s svojo namišljeno soprogo, v resnici z dekletom Marijo Ankele, rojeno leta 1891. v Borovljah, katere zelo ubožni starši pa stanujejo v Trstu na Škorklji. Ubogo dekle je nenadoma zapustilo svoje starše ter slepo sledilo zvitemu Grku, ki ji je obljuboval krasno mesto pevke, čeprav Ankele niti peti ne zna.

p **Otroška igrača — revolver.** Otroci na zračni Vrdelci pri Sv. Ivanu (Trst) so si za svojo igračo skupaj kupili revolverček, da se z njim igrajo na Vrdelškem hribu. V petek popoldne ob 3. uri pa se je pripetila huda nesreča. Deček F. Baretto je mislil na Vrdelškem hribu v razdalji nekaj korakov streljati v bližnje drevo, po nesreči pa je zadel 13 letnega Ivana Francelj v levo spodnjo stran vratu. Iz slovenske tovarne mila I. S. Godina so telefonirali po rešilni voz, ki je težko ranjenega dečka odpeljal v mestno bolnišnico.

p **Građanj novih drednotov.** To kar je bilo v »Slovencu« že večkrat povdarjano, da ogrska ladjedelnica na Reki ni niti najmanj zanesljiva, potrjuje v »Polaer Tagblattu« od četrta tudi nek dopisnik iz mornaričnih krogov, brezdvomno kak višji častnik. Dopisnik omenjenega lista trdi, da bi moral biti drednot »Szent Istvan« glasom pogodbe letos julija meseca dograjen in uvrščen v eskadro, kar se pa seveda ne bo moglo zgoditi, ker bo »Szent Istvan« komaj koncem leta 1915 gotov. Podjetje ogrske ladjedelnice se je pri građnji »Szent Istvana« pokazalo, da ni kos svoji nalogi in ta fakt naj bo pri oddaji građnje novih drednotov edino merodajen za našo vlado. Naši delegati pa naj jo na to opozorijo.

p **Tržaški iredentist, ki ne dobi službe v Trstu.** Mladi tržaški iredentist Mario Sterle, ki je bil zaradi veleizdaje obsojen pred poroto v Celovcu v petletno ječo, a pozneje pomiloščen, potem ko se je vrnil iz zapora, ni mogel najti v Trstu nikake službe. Obrnil se je na razna italijanska takozvana obrambna društva, da mu preskrbe kako službo, a vse zaman. Konečno je po posredovanju nekoga italijanskega odvetnika našel mesto pri beneškem lističu »Gazzettino di Venezia«. Sterle odpotuje v Benetke v nedeljo, dne 26. t. m. Tržaški iredentistični krogi pripravljajo za to priliko demonstracije, za katere je pa policija doznala pravočasno in je v ta namen že ukrenila obsežne varnostne odredbe proti demonstracijam.

p **Kriza v reški mestni upravi.** Kakor znano, cesar ni potrdil ponovne izvolitve bivšega reškega župana Zanello. Glavni razlog te nepotrditve je dejstvo, da je prišlo med reškim guvernerjem grofom Wickenburgom do osebnega spora. Grof Wickenburg zahteva od Zanelle zadoščenje v obliki, ki bi bila za tega poniževalna, česar pa ta noče storiti. Če občinski zastop ponovno izvoli Zanello, pride brezdvomno do zopetnega razpusta in bi vlada v tem slučaju imenovala komisarja.

p **Sleparske manipulacije tržaških špekulantov.** Slovensko časopisje je že večkrat opozarjalo trgovce, in zlasti one na deželi, na razne manipulacije tukajšnjih in drugih trgovskih špekulantov. Zlasti Trst je zelo oblagodarjen s takimi ljudmi. Te dni pa se je vršila pred tržaškim deželnim sodiščem kazenska obravnava, ki je jasno osvetlila, kakšne trike uporabljajo ti ljudje, da vlove potem žrtve, ki jih potem pošteno oskubijo. Zlasti nevarni so špekulantje z oljem in drugim kolonialnim blagom, ki imajo posebno pozornost na samostane, konvikte, hotele in male trgovce po deželi. Obravnava je pokazala, kako previden mora biti pri naročilu odjemalca in mali trgovec, da ne nasede takim ljudem. Trgovec odnosno odjemalec naroči n. pr. 100 kg olja, zaključek zapiše agent s 100 z 20% poviškom. Odjemalci dalje ne pazijo na besedilo naročila. Špekulant jim ponuja v oferto s kričecimi besedami blago »franco, carinjeno ali nezacarinjeno« itd. Odjemalec podpiše naročilo, a potem dobi račun za litre mesto za kilograme in blago 20% dražje, kakor je on naročil. Poleg tega je ogo-lufan tudi pri frankaturi. On misli, da

je kupil blago franko prejemna postaja, a kupil je franko oddajna postaja itd. Zato treba pri takih naročilih vedno mnogo previdnosti, posebno pa paziti pri podpisovanju naročilnih listov.

p **Goljuf.** Jožef Pavlič, bivši finančni paznik v Trstu, pozneje kot zavarovalni uradnik oženjen v Hallu na Tirolskem, doma iz Koč pri Porečah na Koroškem se je moral zagovarjati pred tržaškim sodiščem radi goljufije in zapeljevanja. Leta 1910. v jeseni se je bil seznanil v Portorose z 12 let starejšo sobarico Fani Zankl, doma v bližini Rezna na Nemškem. Pod obljubo, da jo misli poročiti, in pod raznimi drugimi pretvezami je od nje izvalil prihrankov v skupnem znesku 2000 kron. Marca meseca 1911 je Pavlič, 28leten mladenič, iz Trsta nenadoma izginil. Zankl je podala ovadbo. Policija ga je iskala dolgo časa okrog, zlasti po Švici. V decembru lanskega leta pa se je šele oblastem posrečilo ga prijeti v Hallu na Tirolskem. Pavlič se je bil med tem časom oženil z drugo in je bil v Hallu kot zavarovalni uradnik nastavljen pri neki življenski zavarovalnici. Kako je znal veselo živeti in denar svoje ljubljene z drugimi deklicami trošiti Pavlič izvaljati denar, priča najbolj pismo, kjer slika njej svojo bodočnost, ko postane finančni uradnik po izvršitvi nekakega učnega kurza na Dunaju. Pisal ji je: »Dvorna pisarna je izdala ministerialno naredbo za paznike z boljšo šolsko izobrazbo, da so pripuščeni k učenim tečajem na Dunaju, nakar lahko postanejo carinski uradniki po dobro izvršeni skušnji.« — Revica Zankl mu je na to pismo takoj izročila 240 kron. Ljubljenski denar je večinoma zapravil. Po kratki obravnavi je bil Pavlič obsojen na 15 mesecev težke ječe.

p **Nova doktorica v Trstu.** Tržaško namesništveno svetništvo je dovolilo gđeni. dr. Evelini Wawicz pravico izvrševati v Trstu zdravniško prakso.

p **Bilanca avstrijskega Lloydja.** Upravni svet avstrijske parobrodne družbe Lloyd je v svoji seji dne 23. t. mes. sklenil, da se vrši občni zbor družbe 30. maja t. l. Iz poročila generalnega ravnatelja dvornega svetnika Frankfurterja povzamemo, da je imel Lloyd v pretečenem letu 11,738.979 K dohodkov. Če od te svote odbijemo različna plačila za obresti in drugo, dobimo čisti dohodek v znesku 2,843.184 K proti vsoti 2,581.753 K v l. 1912. Na dividendah se bo izplačal znesek 303.788 K 57 h, in sicer pride 30 K na posamezne delnice oziroma po 7 K 50 h odstotkov.

p **V kraški jami najdeno truplo.** Pred kakimi dvema leti je prišel v tržaško okolico neki Benčina. Taval je nekaj časa okoli brez cilja. Slednjič se je nastanil v neki luknji ob cesti med Rojanom in Opčino. Podnevi se ni navadno prikazal na svetlo, le ponoči je blodil po bližnjem gozdičku. Ker ni nobenemu nič žalega storil, se ljudje niso zmenili zanj. Neverjetno se nam pa zdi, da so mogle reveža v nemar pustiti oblasti, katerim je bilo gotovo znano to puščavniško življenje. V četrtek sta ga hotela obiskati dva kmeta iz okolice, Ivan Birs in Andrej Bizjak, a reveža nista več našla živega. Njegovo truplo je ležalo na mokri slami in je začelo že gniti. Poklicali so zdravnike in sodnijsko oblast. Mogoče je, da se je tudi sam usmrtil ali se je pa zgodil kak zločin.

p **Nesreča vsled neprevidnosti.** 26. letni Josip Godina je v petek iz revolverja streljal za poskušnjo na nekem vrtu pri cesti v Škednju. Pri tem je pa bil tako naroden in nepreviden, da je zadel po cesti mimo idočega 14letnega Petra Onerela. Zadet deček je padel nezavesten na tla. Bil je takoj prepe-ljan v tržaško bolnišnico, kjer je bil operiran. Nahaja se kljub temu v brezupnem stanju.

p **Nesreča v škedenjskih plavžih.** V petek okoli poldneva je padel delavec Josip Skergat v plavžih v Škednju z nekega mostička 5 m globoko in obtičal pod električnim strojem. Revež si je zlomil obe nogi. V grozovitih bolečinah je bil prepeljan v bolnišnico.

p **Termoelektrična centrala v Tržicu** pri Trstu bo otvorjena dne 30. tega meseca.

p **Živnostenska banka, podružnica v Trstu** se preseli v svoje lastno poslopje, vogal ulice Ponterosso in ulice Nuova, kjer prične poslovati 27. aprila 1914.

Nabiralnike „Slov. Straže“

pred vsakega, ki mu ljubezen do obmejnih bratov ni samo prazna beseda!

„Slov. Straža“ potrebuje pomoči!

p **Pevsko društvo »Adrija«** v Bar-kovljah pri Trstu priredi dne 7. junija t. l. veliko slavnost v proslavo 25 let-nice svojega obstanka. Z ozirom na to, da se vrši ta slavnost v večjem obsegu, se tem potom obrača do bratskih društev, da se pri svojih prireditvah ozi-rajo na ta dan.

p **Parnik »Venezija«**, ki je last družbe Popovich in ki vozi iz Trsta v Benetke, je dobil brezžični brzojav.

p **Svarilo pred nakupovanjem ino-zemskih srečk.** C. kr. finančno nadzor-ništvo v Trstu svari pred nakupom holandskih srečk. Več holandskih pod-jetij za srečke, med temi posebno ho-landska kreditna banka (Holländische Creditbank) v Amsterdamu se ukvarja v naši državi potom agentov s prodaj-anjem srečk. Imenovana banka je ena najnevarnejših sleparskih podjetij.

p **Dva dni mrtov v postelji.** Neke-mu Henriku Čampiju je v terek slabo prišlo. Domačini so mislili, da spi, zato ga niso hoteli motiti. Prišli zdravnik je šele v četrtek popoldne konstatiral smrt.

Še nekaj o vprašanju slovenskega gledališča v Ljubljani.

Iz kluba občinskih svetnikov S. L. S. v Ljubljani smo dobili naslednji dopis: Zad-nji čas se je o usodi slovenskega gledališča mnogo pisalo, še več pa govorilo. Nepre-mišljene se nam zde opazke, ki očitajo hrvaški operi, da je 30.000 K čistega do-bička odnesla iz Ljubljane. Koliko v res-nici znaša čisti dobiček, nam ni znano. To pa vemo, da je domača opera imela vedno tako ogromne izgube, da je ravno vsled teh izgub zadušila sebe in žalibog tudi slovensko dramo. Nikdar nismo čuli to-liko zdihovalja, kadar je kak tuj cir-kus iz Ljubljane odnesel mnogo več tiso-čakov, kakor zdihujejo sedaj nekateri nad tem, ker hrvaška opera ni imela pri nas izgube. Z dobičkom gostovanja hrvaške opere pa nihče ne more dokazati rentabili-tete takozvane slovenske opere, če bi imela subvencije samo 20.000 K, kakor jo je imela hrvaška opera. Kratkotako re-čemo: samo z 20.000 K subvencije sami nikdar ne spravimo tega skupaj, kar smo imeli od hrvaške opere. S a m o z a godbo smo morali plačati mestne subvencije več, kolikor je sedaj znašala subvencija za celo hrvaško opero skupno z godbo. Ali so znane številke izdatkov prejšnjih let, ki so prvi vzrok, da je na tleh slovenska drama?

Eno naj velja: vprašanje opere naj se obravnava ločeno od vprašanja stalne slovenske drame. To stališče so zastop-niki kluba obč. svetnikov S. L. S. zavzeli pri gledališki enketi. Celo kraljevski Za-greb je opetovano opustil svojo opero, da je mogel rešiti dramo. Z ozirom na to je bil klub S. L. S. tudi za to, da se gledališka komisija ne razide. Usodno je postalo vprašanje slovenskega gledališča sedaj v prvi vrsti vsled izjave župana, da mesto ne more za gledališče dati na leto več kot 15.500 K. Bankerotni Gradec bi moral svoje mestno gledališče takoj zapreti, če bi izvajal načelo župana dr. Tavčarja! To-liko pa mora vsaj biti mestu Ljubljani na slovenskem gledališču, kolikor je Gradcu na nemškem mestnem gledališču — gra-ških in ljubljanskih mestnih podpor pa pri tem niti primerjati ne upamo. In razvoj nemške gledališke umetnosti bi prav nič ne trpel, če bi Gradec zaprl svoje mestno gledališče, razvoj slovenske gledališke umetnosti pa bo trpel, če ostane slovensko gledališče v Ljubljani zaprto. V ljubljanskem občinskem svetu se poudarja sedaj rado, da se podpore, ki so bile od prej-njega občinskega sveta kot »stalne« do-ločene, morajo izplačati. Ali ni taka pod-pora tudi podpora za slovensko gledališče? Kakor čujemo, bo dežela morala poleg drugih dosedanjih rednih letnih vzdrževal-nih stroškov v znesku 21.000 K plačati še za nujne poplave gledališkega posloja le-tos najmanj 15.000 K — letni izdatek de-žele bi bil torej že tako mnogo večji kot dosedanja mestna letna podpora 32.000 kron. Pri tem pa ni niti vsteto amortizi-ranje kapitala, ki je v gledališkem po-slopu! Če se torej pri mestu govori o letni podpori samo 15.500 K, tedaj je to nesprejemljivo stališče za rešitev sloven-skega gledališča.

In končno »cenzura«! Bajka o »cen-zuri« bi lahko enkrat nehala strašiti, ker se je to vprašanje zadnji čas primernejše uredilo, kar priznava tudi ravnatelj gospod Borštnik. Treba je, da se vprašanje slovenskega gledališča, ka-kor smo že poudarjali, stalno reši. Zato se nam predlog, ki je nedavno izšel od neke strani, da bi se gledališče kar dalo »Klubu slovenskih gledaliških igralcev«, ne zdi posebno srečen. Ta pred-log pomenja zopet le nekaj hipni poizkus, priti iz zadrege, ne pomenja pa definitivne ureditve na širši, umetniški podlagi. Take predstave bi tudi občinstvu ne bile po-sebno simpatične, kar je občinstvo že pri »benefičnih« predstavah dovolj dokazalo.

To nam kaže, kako bi bilo z gledališčem, ako bi gledališko vprašanje reševali na tako površni način. Ibi nam je treba globlje, treba je ustvariti nekaj, čemur bo ob-činstvo res zaupalo. Apelirati na poštvo-valnost občinstva do mladih, večinoma še ne dovršenih igralcev, je samo na sebi lepo, ne pomenja pa temeljite rešitve slo-venskega gledališkega vprašanja v Ljubljani. S tako čustvenostjo se škodi v prvi vrsti igralcem, njihovem razvoju, še bolj pa gledališču.

Naše mnenje je: treba je takoj storiti vse, da bo ravnatelj Borštnik pri hrvaškem zem. kazališču v Zagrebu v smislu svoje pogodbe vpokojen, razloček med po-kojnino in njegovo sedanjo plačo naj bi pa žrtvovala dežela. Prav je, da dežela vsaj nekaj dá za Ljubljano, pri tem pa bo prispevala tudi za splošno kulturno korist, kar je v prvi vrsti dobra ureditev domače slovenske drame. Občina naj dá 15.000 K za slovensko dramo, ostalih 17.000 K naj dobi za gostovanja hrv. opera. Prepričani smo, da bi tako nastalo slovensko gle-dališče, ki bi bilo v ponos narodu in ki bi upravičeno moglo reflektirati kot cen-tralni umetniški gledališki zavod tudi na državne podpore. In ali bi se ne dalo na-praviti kompromisa z »Dramatičnim društvom«, da bi bil zopet kinematograf v deželnem gledališču, katerega čisti dohodek naj bi šel res ves za prihodnjo se-zono?

Sedaj je za rešitev skrajni čas! Do 1. junija mora biti vse urejeno, če hočemo, da iz sedanje krize ne postane res smrt slovenskega gledališča, ampak da se iz sedanje krize razvije boljše in popolnejše slovensko gle-dališče! Kljub vsem težočam in kljub temu, da je večina na magistratu sklenila razpustiti gledališko komisijo, klub občinskih svetovalcev S. L. S. gledališkega vprašanja ne bo v nemar pustil. Upati je, da se posreči sestaviti na vse strani sprejemljive predloge.

Gospodarstvo.

— **Tečaj za pridelovanje zelenjadi** priredi kmetijska šola na Grmu 11., 12. in 13. maja t. l. s tem-le sporedom: V p o n e d e l j e k, dne 11. maja: od 2. do 4. ure popoldne: Važnost pridelova-nja zelenjadi na kmetih in v okolici mest. Naprava in razdelitev vrta. Ob-delovanje in gnojenje zemlje. Od 4. do 5. ure: Razkazovanje šolskega vrta. V t o r e k, dne 12. maja: od 8. do 10. do-poldne: Naprava gorkih leh. Pridelo-vanje sadik in zgodnje zelenjadi v gor-kih leham in na prostem. Dobava po-trebnega semena. Naročanje semena po cenikih. Kolobarjenje na vrtu in medsetve. Od 10. do 12. ure: Praktično razkazovanje na vrtu. Popoldne od 2. do 4. ure: Pridelovanje najvažnejše ze-lenjadi za prodajo in domačo rabo. Od 4. do 6. ure: Praktično razkazovanje. V s r e d o, dne 13. maja od 8. do 10. do-poldne: Pridelovanje najvažnejše ze-lenjadi (nadaljevanje). Od 10. do 12. ure: Ohranjanje in ukuhanje ze-lenjadi za zimsko rabo. Popoldne od 2. do 5. ure: Ukuhanje zelenjadi v sad-ni kuhinji (praktično). — Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem iz Kranjske plača ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in za prehra-no po 1 K 50 vin na dan. Podporo do-be le tisti, katerim se izrecno dovoli in ki za njo do 4. maja po dopisnici prosijo. Ker se pripusti k tečaju le omejeno število udeležencev, se je zglasti za te-čaj do 4. maja. Vabimo naše gospodi-nje in kmetska dekleta k obilni ude-ležbi!

— **Tečaj za pridelovanje krme.**

Kmetijska šola na Grmu priredi dne 14. in 15. maja t. l. dvodneven tečaj za pridelovanje krme s sledečim spore-dom: V č e t r t e k, 14. maja: od 2. do 4. popoldne: Setev detelje in trave na njivah za dvo- in večletno košnjo. Nakup potrebnega semena. Gnojenje deteljnih mešanice. Praktično razkazovanje de-teljnih mešanice na šolskih njivah in v poskuševališču. V p e t e k, dne 15. maja: od 8. do 10. ure popoldne: Naprava no-vih travnikov. Najbolj važne trave. Se-stava travnih zmesi. Množina potrebnega semena. Praktično razkazovanje semena in razdelitev vzorcev. Od 2. do 4. ure popoldne: Priprava zemlje in po-setev travnikov. Poprava slabih setev. Gnojenje in zboljšanje slabih in starih travnikov. Praktično razkazovanje šolskih travnikov in travniških zmesi v poskuševališču. — Kdor se želi udele-žiti tega tečaja, naj se priklasi po do-pisnici pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu, pošta Kandija, Kranjsko, in sicer do 6. maja. Oddaljenim in pod-pore potrebnim udeležencem iz Kranjskega povrne ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in po 1 K 50 h na dan za prehrano. Podporo dobi pa le, kdor za njo pravočasno prosi in ki se mu je izrecno dovolilo.

Ij **Tečaj za strojna popravila in av-togensko varenje**, katerega priredi Za-vozd za pospeševanje obrti skupno s C. kr. državno obrtno šolo, se bo radi ne-katerih zadržkov otvoril ne kakor ob-javljeno 27. t. m., temveč v ponedeljek, 4. maja, točno ob 9. uri popoldne na tukajšnji c. kr. državni obrtni šoli.

Nemška umetna obrtna razstava se vrši v Brnu in se interesi opozar-jajo nanjo.

PARLAMENTARNE ZADEVE.

V včerajšnji popoldanski seji Poljskega kola je z enim glasom večine pro-padel predlog »dvornega svetnika Ger-mana, ki je predlagal, da naj se od vlade zahteva, da v primernem trenu-tku imenuje dva parlamentarca za mi-nistra. Soglasno se je pa sklenilo, da naj vlada kmalu skliče goliški deželni zbor in imenuje novega goliškega de-želnega maršala. Predsedstvo Poljskega kola je o tem ministrskega predse-dnika grofa Stürgkha obvestilo, ki je iz-javil, da želi ustreže, a da se morajo Poljaki z Ukrajinci dogovoriti, da se zagotovi uspešno zasedanje. Goliški de-želni maršal postane najbrže deželni poslanec Niezabitowski.

Delegati, izvoljeni po gosposki zbornici, bodo v ponedeljek ob 5. uri popoldne na Dunaju se posvetovali. Takrat zborujejo tudi delegati izvolje-ni po poslaniški zbornici.

V ponedeljek se pripelje na Dunaj tudi zbornični predsednik dr. Sylve-ster, da se udeleži načelstvene seje nemške narodne zveze.

Nižjeavstrijski deželni zbor je skli-can 28. aprila.

ZOPET VROČ BOJ V TRIPOLISU.

Dne 21. t. m. je odrinila iz Slonte karavana s potrebščinami za laško po-sadko v Marauaji. Blizu Bir-Gandula je pa karavano iz zasede napadlo 400 oborožencev. Lahki so napad vzdržali in izvedli protinapad, nakar so se utrdili. Boj se je bil celo noč do jutra 22. t. m., ko so došla ojačenja iz Slonte in Ma-rauae. Sovražnik je zbežal, ko je za-pazil, da hite Lahki napadancem na pomoč. Vstaši so imeli 100 mrtvih, med njimi dva glavarja. Lahki so izgubili: mrtvi 13 belokožcev in 3 Eritrejci, ranjenih 29 belokožcev in 6 Eritrejcev.

VOJSKA MED MEHIKO IN ZEDINJE-NIMI DRŽAVAMI.

Mehikanski poslanik v Washing-tonu je zapustil svoje mesto in se je odpeljal v Montreal; amerikanski po-slanik v Mehiki je pa odpotoval v Vera-cruz. O zavzetju Veracruz pa Ameri-kancih se poroča iz Mehike, da so Ame-rikanci, ko so v Veracruzu izkrcali vo-jake, našli v mestu en sam mehikanski bataljon 600 mož. Boja so se proti Ame-rikancem tudi civilisti udeležili. Vstaški voditelj Zapata se je vdal Huerti. Vsi mehikanski plemiči so dali vladi svoje avtomobile na razpolago. V Vera-cruz so streljali iz zasede na Ameri-kance. Hotel »Doligencia« so vzeli Ame-rikanci z navalom. V Veracruzu so iz-krcali Amerikanci 5400 mož. Streljanje je pojenjalo dne 23. t. m. ob 9. uri zve-čer. Amerikanci preiskujejo hiše in razorožujejo domačine. Izkrcanim ame-rikanskim vojakom se v Veracruzu ne godi dobro, ker jim primanjkuje vode in živeža. Admiral Badger, ki je zavzel Veracruz, je brzojavil, da naj mu nujno pošljejo pomoč, ker prodira 20.000 mož močna mehikanska armada iz Pueble proti Veracruz. V Galvestonu nastanjenim ameriškimi četam je ukaza-no, da morajo takoj v Veracruz. Vojaki, 4 pehotni polki, ena baterija artiljerije in 6 konjičarski polk, skupaj 4768 mož, so že vkrcani v ladje, ki jih v Vera-cruz popeljejo. V glavnem mestu Me-hike ni več mirno. Prebivalce se do-godki presenetili. Prostovoljci se pri-dno vpisujejo. Dne 24. t. m. je korakala razburjena množica po mestu in kli-cala: Smrt Amerikancem! Razbili so vse ameriške napise in izložbe. Huerta je pomilostil vse vstaše. Caran-zove čete so na dveh točkah prekora-čile severno-ameriško mejo in zasedle Laredo in Eagle-sedlo. Mehikanski kon-gres je soglasno sprejel zaupnico Hu-erti, ki je pri vseh velesilah radi po-stopanja Amerike protestiral. V mehi-kanskem obmejnem kraju Pietros Ne-gros so mehikanske vladne čete raz-drle stroje v železniških delavnicah, nadalje železniški nasip, odstranile so tudi brzojavne aparate. Amerikanska patrolja je preprečila, da Mehikanci niso razstrelili železniškega mostu čez Rio Grande. V Ensenadi so mehikanski vojaki in prebivalci napadli Amerikan-ce. Iz San Diego so odposlali v Ense-nado oklopno Cheyenne. Na berlinski in londonski borzi se je včeraj trdi-lo, da je japonsko brodovje odjadrlo v Mehiko. Opebita v Londonu so te go-

vorice povzročile, da so kurzi znatno padli. Če so govorice upravičene, se ne ve, a Japonci dozdaj molče in če bi tudi govorice dementirali, ni dosti na tem, ker so znane japonske navade, da kar nameravajo, nikomur ne povejo. Kongres v Washingtonu je bil 23. t. m. zelo nezadovoljen. Humpreys in drugi so napadali Wilsona in vlado, češ, da sledi neumnost neumnosti in da so po-ložaj tako zmedli, da je velika vojska neizogibna. Senator Lodge je pa trdil, da je pred nekaj dnevi vlada dala me-hikanskim vstašem več tisoč pušk in municijo, da bodo ž njimi zdaj Ameri-kance streljali.

Dnevne novice.

+ **Cenj. naročnikom!** Vsem onim naročnikom, katerim je potekla naroč-nina na »Slovenca« in je doslej še niso obnovili, bomo pričeni s prihodnjim tednom ustavili nadaljnje pošiljanje li-sta. Prosimo torej vse, da poštno-obrat-no nakažejo naročnino za naprej in morebitne zastanke, da ne bo neprijet-nih zamud. Pripominjamo vnovič, da traja pošiljatev po položnici 3 do 4 dni, po nakaznici pa en do dva dni.

+ **Delegacije in obstrukcija.** Pod tem naslovom se peča češki list »Moravska Orlice« z zahtevo čeških radikalcev, naj Čehi zaneso obstrukcijo tudi v delegacije. List piše med drugim: »Nismo proti radi-kalizmu, če je smotren, kakor sploh nihče načelno ne more biti zoper njega; pač pa smo povsod tam zoper radikalizem, kjer mora biti vsakemu treznemu opzovalcu jasno, da bi koristili z njim le našim na-sprotnikom, nam pa bi mogel prinesiti le reuspeh in poraz. Tako stoji stvari glede obstrukcije v delegacijah. Če obstrukcija sploh nikoli ne more doseči pozitivnih uspehov, marveč le negativne, potem velja to toliko bolj za delegacije, katerih raz-prave je mogoče samo zavleči, nikoli pa preprečiti. Kardinalno načelo vsake dobre politike je, nikoli ne začeti akcij, ki ne morejo dovesti do uspeha, marveč morajo končati s fiaskom. To velja tudi za slučaj, ako bi se vsi češki delegati udeleževali obstrukcije. Ta možnost je pa popolnoma izključena. Če je vodja mladočeske stran-ke, dr. Kramář, izjavil, da njegova stranka obstruira samo proti Nemcem, da je pa pripravljena državi vse dovoliti, kar le-ta potrebuje, da zadosti svojim potrebščinam — potem mladočeski delegati glasom te izjave ne le ne morejo in ne smejo ob-struirati, marveč morajo nasprotno celo glasovati za zahteve skupne uprave. Po-dobno bodo gotovo postopali tudi katoli-škonarodni delegati, ki so bili, kakor zna-ro, med vsemi češkimi strankami edini, ki niso odobraval obstrukcije v državnem zboru. Zastopniki teh strank bodo med razpravami gotovo našli dovolj prilike, da vse to obsodijo, kar je bilo proti češkemu ljudstvu obrnjenega, — za obstrukcijo se pa prav gotovo ne bodo odločili, ker bi s tem le vodo napeljali na mlino naših na-sprotnikov in češkemu zastopstvu v dele-gacijah po nepotrebnem nakopali poraz. Češki narod pa svoje zastopnike zelo po-šilja v postavodajne zastope, da češko stvar uspešno zastopajo in v najslabšem slučaju vsaj toliko dosežejo, da se stališče češkega ljudstva ne poslabša in njegove koristi ne oškodujejo. To bi se pa zgodilo, ako bi nesrečno geslo »obstrukcije« ude-žstili tudi v delegacijah. Saj izjavlja celo glasilo napredne stranke, da so češki de-legati v delegacijah za obstrukcijo pre-slabi.«

+ **Narodnost in narodnonapredna stranka.** V zadnjih časih, ko se toliko govori in piše o nemški nevarnosti, se posebno »Slovenski Narod«, glasilo na-rodnonapredne stranke, dela strahovi-to narodnega. Vse njegovo navdušenje za slovenski narod pa ima svoj višek v tem, da blati S. L. S. in v prvi vrsti seveda njenega načelnika dr. Ivana Su-steršiča. Moža, ki je toliko kot še nobe-den pred njim storil za utrditev slo-venske moči v naši deželi in državi sploh, si upa to glasilo imenovati »no-toričnega nenarodnjaka«, medtem ko ga nemško časopisje z enako perfid-nostjo napada kot najnevarnejšega na-sprotnika nemškega nacionalizma! Če zabavlja zoper dr. Susteršiča kak hr-vatski svobodomislec »doli v kotorski luki, mu je že lahko odpustiti, več kot predrzno pa je, če se upa zabavljati gla-silo one stranke, ki je bila deset let po-godbeno zvezana z Nemci, vsled česar je Nemcem v naši deželi lahko greben zrastel, da se ni čuditi, če so se danes tako oblastni. Susteršičevo ime se ne blesti pod nobeno pogodbo z Nemci, pač pa Tavčarjevo in Hribarjevo. Nikdar se ni dr. Susteršič z Nemci vezal proti nikomur, pač pa je Tavčar dejal, da gre rajši z najhujšim Nemcem, kakor pa z zaničevanim slovenskim »klerikal-cem« in je tako tudi delal. Nemška ošabnost in mogočnost v kranjski de-želi je Tavčarjevo delo in mož se je s tem še javno pobahal, češ, zveza z Nem-

ci je bilo najmodrejšje delo na rodno napredne stranke. Tavčar pa še danes dela nemštvu komplimente, kjer le more; na magistratu se radi njih uva- žuje kolikor mogoče dvojzličnost, Met- nitz se hvali, da dobi od ljubljanskega magistrata nemške dopise in zadnjič se župan slovenske prestolice še navad- nega polkovnika češkega polka ni upal slovensko pozdraviti, dočim je župan Stanger v Opatiji, kamor prihaja nad 25.000 tujcev na leto, laškega kraljev- skogaministra za zunanje zadeve hr- vatsko pozdravil. Vkljub temu se »Na- rod«, ta verna podoba Tavčarjevih idej, ne sramuje hvaliti liberalnega narod- nega navdušenja, kakor ni bilo Sokolov sram stopati za s slovenskimi ko- kardami okinčanimi starostami, ki so sklenili bratsko zvezo z Nemci. Medtem ko je zveza Tavčar-Schwegel in deželni zbornici delila slovenskemu ljudstvu ovsenjak, so sedanji zastopniki S. L. S., preganjani od vlade, denuncirani in obrekovani, z žandarji za petami, ubo- go slovensko ljudstvo reševali liberal- nih pijavk, mu osnovali izobraževalna in gospodarska društva, organizirali kmete, delavce in obrtnike in s tem iz- vršili delo osvobojevanja našega naroda na lastnih tleh. Kaj se bo glasilo sta- rih prijateljev nemških baronov repen- čilo! Ali ima za slovenski narod poka- zati kaj drugega kakor vpitje, zabav- ljanje in zasramovanje lastnih bratov? Vi, ki z bezniškimi izrazi obmetujete vsakega Slovenca, ki ni vaše žlahte, molčite o svoji »ljubezni« za narod! Vaša mladina vam sama obrača hrbet in sanja o »jugoslovanskem nacionaliz- mu«, narodnonapredna stranka pa išče v isti sapi, ko v »Narodu« spušča bom- bastične narodne fraze, na drugi strani čisto javno in brez sramu zopet zveze z Nemci. Odtod skupno zabavljanje »Naroda« in njegovih bratov »Tages- pošte« in »Tagblatt« zoper S. L. S., odtod članki liberalnih poslancev v graških nemškonacionalnih listih. Je res gnjusno gledati, kako si ti nemšku- tarji natikajo narodno krinko!

Pomen Vseslovenske Ljudske Stranke. Izborno je te dni pisala maribor- ska »Straža«: »Slovensko ljudstvo v vese- ljem pozdravlja velepomemben preporod v naši domovini in se raduje nad dejstvom, da so vendar enkrat padle meje med slo- venskimi deželami, da ni najti več raz- ločka v političnem naziranju med Slo- venci, ki so umetno ločeni po raznih slo- venskih kronovinah. Naša Kranjska po- kaže pri vsaki priliki, s kako vneto čuti hudo borbo slovenskih bratov na Štajer- skem in Koroškem proti gospodujočemu terorizmu nemškutarstva in renegatstva, na jugu pa se raduje in tudi sodeluje pri uspešnem nastopu Slovencev proti Lahom. Kranjska, koje prebivalci v prejšnjih časih niso niti umeli narodnostnega boja ob me- jnih pokrajinah, pa nam daje povsod in ob vsaki priliki novega poguma, naj ojačuje in hiti nam na pomoč pri vseh naskokih nemštva na naše narodne pravice. To nas je vse Slovence združilo v mogočno stranko, katera se zdaj lahko ponaša z uspehi svojega delovanja. Predpogoj za to zdru- žitev je zasnova Vseslovenske Ljudske Stranke s tem, da je dvignila v našem ljud- stvu ponos, narodno zavest in zmisel za narodno samostojnost. Neštevilni shodi, poučna predavanja, razni tečaji so vzgojili slovensko ljudstvo in mu vcepili trajno lju- bezen do svoje rodne grude, ga poučili o vseh važnih gospodarskih, političnih in kulturnih vprašanjih. Narodni nasprotniki in tudi nam vedno nasprotna vlada raču- rajo s tem dejstvom in uvidevajo, da se odslej ne bodo zamogli ustavljati pravič- nim zahtevam slovenskega zastopstva, da se podelijo tudi slovenskemu narodu vse pravice, katere uživajo drugi narodi v Avstriji. Prepričani smo tudi, da moramo izvojevati vse narodne pravice, vprašanje ostane le še odprto, ali se bodo te krivične razmere na Slovenskem vzdrževale nekaj let več ali manj vsled odpora in hudega pritiska od strani naših nasprotnikov, Nemcev in Lahov, ki izrabljajo v dosego svojega namena proti Jugoslovonom vedno vpliv zunanje politike, vsled trozveze z Nemčijo in Italijo. Sedanji položaj je krivi- čen in nenaraven ter mora dovesti do katastrofe, to čutijo Nemci že sami. V svojih časopisih jadikujejo zlasti zadnje 14 dni, kličejo vsenemštvo in renegatstvo na odpor in prosjačijo odpomoči proti vedno prodirajočemu smotrenemu delu Vseslo- venske Ljudske Stranke. Nam Slovencem morajo dati takšna priznanja od nasprotne strani le novega poguma in nas spodbu- jati k vztrajnemu nadaljevanju po načrtani poti.

Liberalna - nemške intrige. Med »narodnimi« dejanji liberalne stranke zavzema eno najodličnejših mest to, da v trgovski in obrtni zbornici na- skočila slovensko posest, podpredsed- niško mesto, ki je bilo v rokah S. L. S., in to mesto izročila Nemcu Pammerju. Za nepotrditvijo Hribarjevo v državni železniški svet pa tudi tiče nemško- liberalne spletke. Pričakujemo od slo-

venske večine v trgovski in obrtni zbornici, da prepreči naslednji načrt najnovejše nemško - liberalne zveze, ki se je z nepotrditvijo Hribarjevo v eni točki že posrečilo: Namesto Hribarja naj se izvoli v državni železniški svet oseba, ki ne bo posebnega pomena, za namestnika naj se pa izvoli podpred- sednik Pammer, ki bo tako tudi tu nosil veliki zvonec. To najnovejšo »koncesijo« je treba temeljito razbiti. Take koncesije si dovoljuje stranka, koje glasilo blati duvle vsak dan s sumničeni glede narodnosti.

»Narodnjaki«. V soboto je »Slo- venski Narod« v dopisu z Jesenic obža- loval, da se je Nemcem na Jesenih storila velika krivica, ker novi občin- ski volilni red ne pozna virilistov in so tako nemški tovarnarji prišli ob ves svoj vpliv v občini. — Ko bi skrbeli na Koroškem Nemci tako za Slovence ka- kor naši liberalci za Nemce, bi se nam dobro godilo. Narodno - napredna stranka ne more pričakati trenutka, da bi zopet sedela v nemškem naročju.

Iz volilnega gibanja. Iz Zasavja se nam poroča, da je znani Taufer iz Zagorja 19. t. m. povabil svoje agita- torje na Savo k Brdajsu, ko so imeli delavci izplačilni dan. Tu je baje slo- vesno proglasil svojo kandidaturo za nadomestne volitve dolenskega okra- ja. Beležimo kot govorico.

Mladeniški tabor na Šmarni go- ri, ki ga sklicuje šentviški okrožje Orlov, se vrši. kakor običajno, tudi letos prvo nedeljo v maju. Naj vabimo vse brate Orle iz okolice, člane Mariji- nih družb in vse poštenomisleče mla- deniče. Pridite, mladenci, da se »vipo- ročimo Majnikovi Kraljici in da se po- govorimo o svojih težnjah. — Spored je sledeči: Ob 9. uri sv. maša z govo- rom. Po sv. maši zborovanje na Planici. Nastopijo razni govorniki. Ob tej priliki se ustanovi podzveza Orlov za Ljubljano in okolico. — Tabor se vrši ob vsakem vremenu. Ob lepem vreme- nu naj Orli oblečejo kroj, ob slabem vremenu navadno obleko! Vsi bližnji odseki z ljubljanske strani naj pridejo, če mogoče, z zastavami in naj se zbero vsaj do 7. ure zjutraj v Št. Vidu nad Ljubljano pred odsekovo telovadnico. Skupen odhod na goro točno ob pol osmi uri. Odseki z gorenjske strani naj pridejo naravnost na goro. Tabora se udeleži tudi orlovska godba iz D. M. v Polju. Radi lepše ureditve naj odseki svojo udeležbo sporoče šentviškemu Orlu! — Na zdar!

Za romanje h Gospe Sveti in za izlete na Vrbsko jezero je na pro- šnjo S. K. S. Z. izposloval državni in de- želni poslanec g. Fran Povše od držav- ne železnice znatne ugodnosti. Izletni- ki bodo v posebnih vlakih imeli 50% znižanje voznine. Tretji razred iz Ljubljane do Gospe Sveti, v Celovec in nazaj ob veljal za tja in nazaj samo 4 K 60 vin. Prvi vlak bo vozil iz Ljub- ljane 21. junija. Ta izlet priredi ljub- ljansko tobačno delavstvo. Slede po- sebni vlaki S. K. S. Z. iz raznih delov dežele, kar se kmalu naznani.

»Slovenska Straža« v Blagovici še ne spi. Liberalni listi so se veselili ob vesti, da je podružnica »Slovenske Straže« v Blagovici zaspala. Kakor ču- jemo sedaj, je bila to spletko od neke strani, ki pa je rodila ravno nasprotni uspeh. »Slovenska Straža« je dobila danes iz Blagovice 50 K. Darovali so: Hranilnica in posojilnica 20 K, dar žu- panstva 20 K, dar župana Franca Pu- stotnika 10 K in dar župnika J. Hart- mana 10 K. To je pač najboljši odgovor na zavijanje liberalnega časopisja. Naj bi iz vsake župnije dobila »Slovenska Straža« tak odziv!

Spomin na zadnje vstoličenje ko- roških vojvod dela koroškim Nemcem sil- ne preglavice, posebno ker Slovenci niso- nanj pozabili. Za Dobernigom, dr. Wutte- jem in drugimi je priromal v nedeljskih »Štimcah« dr. Graber, da pomaga s sveta spraviti zgodovinsko resnico. Ker dose- dani poizkusi »nemških« učenjakov« niso imeli uspeha, je ubral novo pot. Vsi ti obredi, pravi, so imeli namen, da bi vzeli zlim duhovom, na katere so verovali v starih časih, njihovo moč nad ljudmi. Vse da je imelo ta namen, tudi da je kmet čakal na knežjem kamnu s prekrižanimi nogami, da je potem vojvodo udaril, da, celo to, da so zažigali kresove, da so smeli nekateri, kot poročajo, kositi med obredom, da se je vojvoda vsedel na kme- tovo mesto, vse, prav vse je imelo namen zlim duhovom jemati njihovo moč nad ljudmi. »Vstoličenje« sploh ni bilo, le za- radi teh ljubih zlih duhov so menda hodili še pred 500 leti koroški vojvode na Go- sposvetsko polje! Vse privilegije na po- moč, da bi popačili in prikrili našo zgodo- vino, le tega se ogibljuje, da so Slovenci svojemu vojvodi v svojem jeziku iz- ročali oblast in zahtevali veljavo svojemu jeziku celo pred rimskimi cesarji! Ali ni tudi ta del obreda imel braniti pred zlimi duhovi, učeni nemški gospodje? Zdi se

nam, da bolj kot vsi drugi! Kako naj člo- vek smatra za znanstvenika moža, ki, ka- kor dr. Graber dela, takoj v uvodu očita, da uganjamo s spominom na ono lepo dobo »nationale Verhelzung«, da moti- mo (!?) narodni mir na Koroškem in da pripravljamo tla za jugoslovansko državo? Učenec in drug Dobernigov nam razlaga obrede pri vstoličenju! Hvala za dobro voljo! Vpijete, kolikor vam drago, zgodo- vine ne preprijete, ki nam glasno kliče v spomin stare naše pravice, izgubljene vsled naše popustljivosti, glasno pa nas tudi zove na krepak odpor in čvrst boj, da si ohranimo, kar jih še imamo, in pribori- mo vse, ki nam gredo kot istovetnim državljanom.

Ostanimo doma. Z ozirom na oglas »Rafaelove družbe« o izseljeva- nju v Bosno in Slavonijo pravi »Gore- njec«: V slovenskih deželah je še do- sti prostora, ki ni dovolj izkoriščen. Naša domovina bi lahko preživela ve- liko več ljudi. Naprodaj je pa teden za tednom toliko naših gruntov, da se nam zdi skoro narodni zločin, če se vabi naše ljudi za naseljevanje dru- gam. »Slovenski Gospodar« v zadnji številki ponuja kar 13 posestev na pro- daj iz proste roke in eno po dražbi. »Domoljub« in »Mir« prinašata teden za tednom oglase za prodajo kmečkih gruntov. Ti gredo včasih za prav nič- vo ceno. »Slov. Gospodar« prinaša ta- le oglas: »Lepo posestvo na Pesniškem vrhu, lepa solčna lega, hiša s štedilno kuhinjo, 4 sobe, viničarija s kletjo, tri orale vinograde z ameriški trtami, krme se pridela za 20 glav govedi, trav- niki, njive itd., vsega skupaj 40 oralov s 3000 sadnimi drevesi (okrog 23 ha), se proda za 27.000 K in polovica lahko še vknjižena ostane.« V ravno isti šte- vilki je na prodaj posestvo 50 oralov za ceno 16.000 K. Dokler se dobe pri nas lepa posestva za tako nizke cene, nam ni potreba hoditi iz domovine. Na Do- lenjskem ponujajo ameriški slovenski listi neprenehoma posestva na prodaj. Ali bi ne bilo boljše, da bi se organizi- ralo naseljevanje na domači grudi, na Koroškem in na Štajerskem, koder nam Nemci trgajo kos za kosom od naše zemlje?! Okrepile bi se na ta na- čin naše narodne sile na meji. — Ta zadeva je tako važna, da je nujno po- treben temeljit razgovor. »Slov. Straža« je že sprejela v delovni načrt letošnjega leta primerno ureditev tega vpraša- nja in upati je, da se ji pri tem pri- druži tudi »Rafaelova družba«.

Kranjska industrijska družba je v »Neue Freie Presse« objavila ta- le komunike: Kranjska industrijska dru- žba konstatira, da ni nobenega sklepa upravnega sveta, vsled katerega bi družba svoj sedež na Dunaj prenesla. Ravno tako ni nobenega sklepa, glede opustitve obrata družbe na Gorenjskem ali pa transferiranja obrata v Škedenj. — Iz tega se vidi, da je bilo pisanje nemško - liberalnih in slovenskih li- stov samo umetno uprizorjena gonja proti ureditvi deželnih financ potem deželnih doklad.

Konfiskacija »Mira«. Včerajšnja številka »Mira« je bila konfiscirana. Konfisciran je del poročila o nemško- nacionalni hujskariji v Sinčivasi.

Pod češkim kapitalom. »Naro- dov« članek proti češkemu kapitalu je vzbudil različne odmeve. Tako sedaj nastajajo vprašanja: Kdo nas je spravil v sužnost češkega kapitala? Ali ne tisti Hribar, ki ga je »Narod« toliko proslavl- ljal? Ali je bilo treba prodati samo- stojnost »Ljubljanske kreditne banke« zato, da si je Ivan Hribar zasigural večno predsedstvo? Slovenci smo ta- krat imeli dovolj kapitala za eno tako banko. Ali je tudi treba, da liberalni časopisi delajo reklamo za banko »Sla- vijos«, ko imamo domačo »Vzajemno zavarovalnico«, ki je soliden, domač za- vod, ki ne odira ljudi in jim ne odr- guje ob času požara, izplačuje odškod- nino tako, ko se je škoda dognala, za- to pa ne izkazuje velikih dobičkov.

Nemški Mihel ob Adriji. Prijatelj našega lista nam je poslal razglednico, ki dovolj jasno kaže, kako se Nemcem cedijo sline po Jadranskem morju. Raz- glednica ima to-le besedilo: Postkarte. Deutschnational-Verein für Österreich. Wem soll Adria gehören? Na obrežju Jadranskega morja stoji mlad junak, oborožen od glave do pete. Spodaj je pa natisnjen poziv, ki velja oborožene- mu nemškemu junaku: »Michel, schau nicht untätig zu! — Do Adrije brž vse Slovence germanizirati, potem pa tako razširjene nemške dežele spraviti pod prusko piklavo, to je danes geslo nemških kričavcev. Upamo pa, da se jim ta srčna želja ne uresniči.

Poletni vojni red državnih že- leznic. Na drugem mestu objavljamo danes novi popolni vojni red za vse proge dolenske železnice, vojni red za gorenjske proge pa radi pomanjkanja prostora priobčimo prihodnjič. Za da-

nes omenjamo le glavne izpremembe na teh progah. Iz Ljubljane proti Je- senicam bodo počeni s 1. majem odhajali vlaki ob 6. uri, 6. uri 51 minut, 9. uri 9 minut, 11. uri 30 min., 3. uri 40 minut, 6. uri 30 minut in 10. uri 1 min. zvečer, ob nedeljah pa še ob 1 uri 55 minut popoldne. Prememba obstoji v glavnem torej samo v uvedbi prvega vlaka ob 6. uri zjutraj, ki pozimi ni vo- zil. V Ljubljano bodo pa dohajali vlaki z Jesenic ob: 7. uri 35 minut, 9. uri 52 minut, 11. uri 16 minut, 4 uri 33 minut, 5. uri 51 minut (brzovlak) 7. uri 53 minut (iz Kranja), 8. uri 20 minut in 11. uri 31 minut ponoči. Prememba ob- stoji pri prvem večernem vlaku, ki pri- haja odslej nekako tri četrt ure pozne- je. — V Kamnik vozijo vlaki ob 7. uri 40 minut, 11. uri 50 minut, 3. uri 12 mi- nut, 7. uri 15 minut in ob nedeljah ob 11. uri ponoči, v Ljubljano pa pri- hajajo iz Kamnika ob: 6. uri 42 minut, 11. uri, 2. uri 41 minut, 6. uri 15 minut in ob nedeljah ob 10. uri 30 minut zve- čer. — Iz Kranja v Tržič bo vlak odhajal ob 7. uri 10 minut, 12. uri 36 minut, 4. uri 52 minut, 7. uri 40 minut in ob nedeljah ob 11. uri ponoči, pri- hajal pa v Kranj iz Tržiča ob 6. uri 38 minut, 9. uri 48 minut, 3. uri 11 mi- nut, 7. uri 02 minuti in ob nedeljah ob 10. uri 30 minut zvečer.

Tržiške novice. Upravni svet tr- žiške železnice je sklenil, da bo odslej tržiški vlak hitreje vozil nego dosedaj. Bil je že skrajni čas, da se hitrost ne- koliko pospeši. Poleg tega je sklenil, da dobe na križki postaji lopo, v kateri bodo potniki saj ob slabem vremenu našli zavetja. — Deželni odbor priredi 16. maja premovanje goveje živine v našem trgu. Opozarjamo že sedaj živi- norejce na to prvo premovanje v na- šem trgu. — Pretekli četrtek se je pri- peljal velik vojaški avtomobil, na ka- terem je sedelo nad 20 častnikov, baje iz puljskega trdnjavskega polka. Pe- ljali so se čez Ljubelj.

Narodna slavnost v prid koroškim Slovincem v Kamniku. Tukajšnja podruž- nica »Slov. Straže« v Kamniku priredi dne 3. maja t. l. veliko narodnoobrambno slav- nost v proslavo 500 letnice ustoličenja ko- roških vojvod na Gosposvetskem polju ob pol 4. uri popoldne v vseh prostorih ho- tela »Krištof« v prid koroškim Slovincem. Slavnost obeta biti zelo lepa in zanimiva. Pester vzpored nam je porok, da ne bo nikomur žal, kdor se je udeleži. Domače gospodične nastopijo v narodnih nošah, Poleg drugih točk je posebno privlačen srečolov, ki nudi lepe in bogate dobitke. Razstavljeni so v Murnikovi trgovini od 27. t. m. do sobote 2. maja. Na vzporedu je deklamacija rodoljubnih pesmi. Domači pevski zbor društva »Kamnik« zapoje par lepih, mičnih narodnih in umetnih pesmi; nastopi domači salonski orkester. Komur je mar usoda naših koroških bratov, pride k nam, da skupno pokažemo, da je usoda koroških Slovencev skupna slovenska za- deva. Naj nihče ne zamudi, da proslavi dostojno veliki spomin na omenjeno 500- letnico. Dne 3. maja vsi v Kamnik!

Aigner na begu. Znani dr. Aig- ner, ki je govoril v Celovcu in Beljaku proti Lurdu, je poskušil svojo srečo v Roršahu v Švici. Razljučen zborovalci so ga dohtarja pogнали nazaj v Mona- kovo.

Požar. Včeraj je pogorela v Šmart- nem pod Šmarno goro hiša posestnika Jan. Narobe. Gospodar sam se nahaja v Ame- riki. Doma ni bilo nikogar in so zažgali najbrže otroci. Na pomoč prihitela gasilna društva iz Gamelj, Tacna, Vižmarjev in Rašice so požar kmalu zadušila. Pri tej priliki se je pokazalo, da bi kak večji ogenj mogel postati za celo vas katastrofalen, ker ni dovolj vode na razpolago. Šmar- čani, kdaj boste sezidali neobhodno po- trebni vodni rezervar, ker brez vode ni gašenja?

Gor. akad. tehn. ferialno društvo »Vesna« v Kranju se je vsled izstopa vseh članov prostovoljno razšlo.

Avtomobilna pošta Novo mesto— Krško. Od 1. maja t. l. dalje se bode oskr- bovalo dnevno dvakratno prevažanje med poštami uradi Rudolfovo in Krško z avto- mobilni, poverivši isto trgovinski družbi »Globočnik & Kastelic« v Krškem. Avto- mobilni vozovi bodo odhajali iz Rudolfo- vega ob 6 uri 30 minut zjutraj in ob 6. uri 45 minut popoldne, iz Krškega ob 7. uri 30 minut zjutraj in ob 3. uri 40 minut po- poldne in prihajali v Krško ob 8. uri 30 minut zjutraj in ob 8. uri 45 minut zvečer, oziroma v Rudolfovo ob 9. uri 30 minut predpoldne in ob 5. uri 25 minut popold- ne. — Sedanje dnevne dvakratne poštne vožnje med poštami uradi Rudolfovo in Krško se opuste s koncem 30. aprila t. l. Kurze in kartiranje na progi Rudolfovo— Krško ležečih poštah službenih mest in železniških pošt, ki so v zvezi s poštami avtomobilnimi voznjami na tej progi, ter poštah uradov in poštah nabiralnic, ka- kor tudi krajevna dostavljanja pri poštah uradih in poštah nabiralnicah, ki pridejo

v pošte, slednjič obhode selskih listonov pri tozadevnih poštah uradih se je tem povodom primerno preuredilo.

— **Ujet vlomilec.** Z Dvora pri Žumberku se nam poroča, da se je v sredo popoldne posrečilo orožnikom prijeti sumljivega tujca, ki priznava, da je bil udeležen pri tatvinah na Dvoru in Vinkovem vrhu. Hodil je že v terek po vaseh okoli Dvora, zlasti na Podgozdu, in prosjačil. Pri tem se je delal večinoma mutastega in ni bil z nobeno drugo rečjo zadovoljen kot z denarjem. Sedaj pravi, da je le ogledoval, kje je nameraval drugo noč vlomiti. V sredo ga je opazil gozdarski uradnik Drobnič iz Soteske, ko je tat slonel na cestni ograji pri Grmadi in čakal najbrž svojih tovarišev. Gosp. Drobnič je sporočil to orožnikom, ki sta bila na Dvoru. Vseda sta se takoj na njegov voz in se peljala proti označenemu kraju. Tujca sta dobila še na istem mestu ter ga aretirala. Rekel je, da ima le enega tovariša, ki je baje že preoblečen v ukraden obleko in močno oborožen. Ukradene stvari da sta že vse porabila oziroma poprodala. Svilnate robe sta baje po suhi Krajini prodajala po 40 vinarjev. Prijetega vlomilca so orožniki oddali okrajnemu sodišču v Žumberku. Baje je ubegli prisiljenec iz Gor. Avstrijskega. Če si navihanelec le ni vsega izmislil, da bi orožnike speljal na napačno sled! Ljudje so radi tatvin v vednem strahu.

— **Iz Črnega grabna.** — **Uboj.** Nekdaj je bil Črni graben razupit radi rokavnjačev. Danes pa Črni graben vznemirja tuji potepuhi. Dannadan jih vidi prihajati preko Trojanskega prelaza in v nasprotni smeri, različne narodnosti, ti razcapani, zopet drugi elegantnejši. Tako se je pri tepel 22. aprila t. l. v naše kraje France Bobek, brezposelni potepuh, rojen 28. novembra 1872 v Žurkovem dolu pri Sevnici, okraj Brežice na Štajerskem. Ta malopridnež je učinil usodepolno hudodelstvo. Ivan Lavrič, trgovec v Lukovici, ima mlin in žago v bližnji vasi Kopolje. Kot mlinar in žagar je bil pri njem delj časa uslužben 51 letni Lovrenc Osolnik, oženjen, oče peterih otrok. Mož je bil priden in delaven, lepo je skrbel za svojo rodbino, izpolnjeval je cerkvene dolžnosti in je bil obče priljubljen. Zaradi malenkostnega spora mu je gospodar odpovedal službo, katero bi bil moral dne 24. aprila zapustiti. Dne 23. aprila je šel Osolnik v Krtino, da bi bil tamkaj vzel v najem neki mlin. Ta čas pa je že Ivan Lavrič sprejel Franceta Bobka za mlinarja, dasiravno je njegova vnanost bolj kazala na potepuha, kakor pa na mlinarja. Sicer pa bi bil Lavrič lahko tudi iz Bobkovih delavskih knjižice spoznal, da je le navaden »delavec«, kajti besedo »mlinar« je Bobek sam pristavil v knjižico. Sploh je iz njegovih izpričeval razvidno, da je delal le pri različnih gradnjah železnice in le po nekaj dni, o »mlinarju« pa ni ne duha ne sluha. Dne 23. aprila je Lavrič poslal Bobka v svoj mlin; Bobek je v Osolnikovi odsotnosti zaklenil mlin, vzel ključ seboj in se podal k sosedu Katarini Štrukelj. Ko je prišel Osolnik domov in zvedel, kaj se je zgodilo, je poiskal Bobka in zahteval od njega ključ. Ker Bobek ni hotel izročiti ključa, je nastal prepir, podrla sta se na tla ter se skoro četrt ure ruvala. Ko je prišel Osolnik iz sobe, se je z besedami: »Sedaj mi je pa dal cajhen« zgrudil pred obličjem žene in peterih otrok — mrtev na tla. Bobek je šel nato v Krašnje v gostilno, in ko so ga ljudje o Osolnikovi smrti obvestili, se je izrazil: »Naj ga hudič vzame.« Bil je potem še toliko predzren, da je prišel k nočnemu počitku na svisli one hiše, kjer je njegova žrtev mrtva ležala in plakala vdova in nedolžni otročiči. Zločinca so še isto noč lukovski orožniki izsledili in odvedli v zapor na Brdo.

— **Grozen zločin** se je izvršil v nedeljo dne 19. t. m. v Novem Kotu, dober streljaj od hrvaške meje. Posesnik Mihelič, vulgo Tušek, je šel jutraj k maši v Prežice, a so ga preko poldneva zadržali sorodniki, tako da ni prišel do noči domov. Zeno je moževa odsotnost skrbela in ga je šla iskat z njegovo 14 let staro sestro. Ko sta prišli nedaleč od doma, sta skočila iz grmovja dva lopova in ju napadla. Zahtevala sta nekaj od žene, bržkone denar, nakar jima je žena odgovorila: »To jaz sama rabim.« Moževa sestra je zbežala ter začela klicati na pomoč, ko je videla, da sta lopova pobila ženo na tla. Hitela je v gostilno, kjer so bili mož in drugi, ter povedala, kaj se je zgodilo. Vsi so hiteli na lice mesta, kjer je našel mož svojo ženo umorjeno, z razbito glavo. Umorjenka je imela usta zamašena s kunjo. Bila je stara kakih 27 let. Zločinca sta pobegnili in ju še niso izsledili. Zločinca sta menda dva Hrvata. Umorjena žena zapušča tri otročiče in je najmanjši star tri mesece.

— **Majniško povišanje častnikov** se objavi v ponedeljek. Izpadlo bo boljše kakor zadnje povišanje meseca novembra. Veliko nadporočnikov bo za stotnike imenovanih in znaša zdaj čakalna doba nad-

poročnikov le osem let, polkovnikov 4½ do 5 let, majorjev v generalnem štabu 2½, pri artiljeriji 3 do 3½, pri pehoti in kavaleriji 3½ leta; za stotnike v generalnem štabu 7, v pehoti 11 do 11½, pri kavaleriji 11, pri artiljeriji 10½ do 11 let. Povišanje avditorjev je dobro, zdravnikov navadno. Generala kavalerije postane generalni inspektor kavalerije grof Huyn, inspektor deželnoobrambene kavalerije Karel baron Kirchbach, general infanterije pa graški zborni poveljnik Emil Colerus pl. Geldern.

— **Vožna brzina osebnih vlakov na Dolenjski železnici** (proga Ljubljana—Rudolfovo) se od 1. majnika t. l. naprej poviša od 30 km na 45 km na uro. V to svrhu je ravnateljstvo c. kr. državnih železnic vse odredilo, kar se je v komisijem zapisniku z dne 23. junija 1908 za zgoraj navedeno povečanje brzine potrebnim spoznalo. Prečnice, ki se je o njih v času od 6. do 8. aprila t. l. vršil politični obhod, še niso napravljene, vendar se bodo vsi v pošte prihajajoči železniški prehodi od 1. majnika t. l. naprej ob prometu osebnih vlakov nadzorovali po železniškem osobju, ki je o vlakovnem prometu zanesljivo poučeno. To se daje s tem na splošno znanje ter se občinstvo opozarja na večjo previdnost, ki je vsled povečanja brzine potrebna pri prestopanju tirov in na vestno opazovanje svarilnih signalov bližajočih se vlakov.

— **Ljudsko šolstvo.** Na mesto obolele učiteljice Matilde Verbič je imenovana prov. učiteljica Jožefa Znanec za suplentinjo na ljudski šoli v Sv. Krteljevem. — Na mesto obolele učiteljice Antonije Volhinc-Mikota je imenovana absol. uč. kandidatinja Angela Škerlj za suplentinjo na ljudski šoli v Cerkljah v krškem okraju. — Dež. šolski svet je odobril imenovanje izprašane otroške vrtnarice S. Vincencije Abram na zasebnem učiteljsišču Uršulink v Škofji Loki na mesto izstopivše otroške vrtnarice S. Gabrijele Rozman.

— **Iz poljedelskega ministrstva.** Cesar je imenoval sekcijskega načelnika v poljedelskem ministrstvu dr. Maksa Schescharga za ministerialnega svetnika v poljedelskem ministrstvu.

— **C. kr. avstrijski avtomobilni klub** priredi v dneh 14. do 23. junija letošni pod pokroviteljstvom Nj. c. in kr. visokosti nadvojvode Leopolda Salvatorja poskušnjo avtomobilsko dirko, takozvano »Österreichische Alpenfahrt 1914«, katere proga je po kranjskem ozemlju določena sledeče: Vozila pripeljejo od Jezerskega skozi Kranj, Ljubljano, Vrhniko, Spodnji Logatec, Postojno, Št. Peter, Trnovo v Šapjanje ter dalje v Matulje. — Dne 17. junija pripeljejo vozila od Trsta med Sežano in Senožečami zopet na kranjsko ozemlje ter vozijo skozi Razdrto, Vipavo, Ajdovščino, Col, Črni vrh, Godovič, Idrijo, Ziri, Terbij, Hotavlje, Škofjo Loko, Kranj, Tržič, Sv. Anjo ter čez Ljubelj na Koroško. Na prošnjo mero-dajnih krogov naj bi bilo prebivalstvo z gosti prijazno in jim v slučaju kake potrebe tudi priskočilo na pomoč. Ne bo preveč, ako poudarjamo, da naj se odlični gostje pozdravljajo izključno le slovensko.

— **V uredništvo »Rijeških Novin«** vstopi koncem tekočega tedna gospod dr. Rudolf Eckert, odličen »Doma-gojec«.

— **Poročil** se je v Zagrebu c. kr. okrajni sodnik v Novem mestu, g. Ant. Kuder z gđno Katico Šutejevo, hčerko veleindustrijskega gospoda Iv. Šuteja v Zagrebu.

— **Izpremembe poštah okrajev.** Vasi: Dobravljje, Filipčje Brdo, Križ, Šepulje, Tomaj, Utovlje, Avber, Gradnje, Ponikve, Raša in Grahovo Brdo, ki so spadale dosihmal v dostavljajni okraj c. kr. poštnege urada Dutovlje, spadajo odslej k c. kr. poštnege uradu Tomaj.

— **Turisti pozor!** Upravništvo meščanske korporacije v Kamniku naznanja, da je na njenih posestvih v Kamniški Bistrici prosto gibanje turistov iz gozdarskih in lovskih ozirav le na javnih in zaznamovanih potih dovoljeno in je tedaj poljubno šetanje po korporacijskih posestvih v Kamniški Bistrici tudi radi osebne varnosti strogo prepovedano. Ravno tako se tudi vnovič obiskovalce Kamniške Bistrice in Kamniških planin opozarja, da je trganje in ruvanje planinskih cvetic in rastlin, valenje kamenja in skalovja v dolino, poškovanje dreves in gozdnih rastlin, spuščanje psov v te kraje, kakor tudi vpitje za časa bivanja v teh pokrajinah strogo prepovedano in se bo proti vsakemu, ki bi se tem prepovedim ne pokoril, najstrožje postopalo. Vsakdo, ki je kriv navedenih prestopkov, se mora za to postavljenim zapriseženim korporacijskim organom pokoriti, ker bi se v nasprotnem slučaju izpostavil največjim neprijetnostim.

— **Novo stranko v Dalmaciji** snujeta dr. Trumbić in dr. Smolaka. V novi stranki naj bi se združile narodna, demokratska in menda tudi srbska stranka. V to stranko bi stopila tudi dr. Krstelj in dr.

Drinković. Stranka bi bila v narodnem oziru Srbom prijazna, v kulturnem pa liberalna; izdajala bi svoje lastno glasilo in bi v tem slučaju nehala izhajati »Narodni List« in »Sloboda«. Tako poročajo hrvatski listi.

— **»In prvi bodo zadnji«.** V Senožečah se zadnji čas gode neverjetne reči. Nekdanji potentat župan Garzarolli postaja krotak. Ne samo, da uboga deželni odbor, ampak tudi občinski odbor mora zadnji čas poslušati. Tlaka je odpravljena, vitezi so na tleh in hočeš nočeš pl. Garzarolli mora peti po notah večine občinskega odbora. V nedeljo je sklical župan nenadoma občinsko sejo. Vzrok je bil ta, ker je neki posestnik pobral podpise od občinskih odbornikov za dovoljenje, da sme postaviti iz državne ceste most do svoje hiše čez cestni jarek, ki se je spomladi podrl in kateri je stal na istem mestu nad 50 let. Garzarolli je hotel nagajati posestniku in mu ni hotel dati dovoljenja. Ta se je pa obrnil do občinskih odbornikov, ki so mu dovolili. Zato je sklical občinske odbornike v nedeljo, 19. aprila 1914, k seji in jih je rahlo okregal, ker so podpisali dovoljenje, ter jih rotal, da se v prihodnje to ne sme več ponoviti. Ali misli Garzarolli, da smo občinski odborniki pod njegovo kuratelo? Se moti! Kar je bilo, je bilo! V Senožečah smo vstali!

— **Vozni listki za romarski vlak na Sveto Goro** dne 24. maja se dobijo na Dobrovi pri velenjenju gospodični Mimi Rant, v Zgornji Šiški št. 32, po domače pri Smodinu in v franciškanskem samostanu v Ljubljani — P. Marijofil.

— **Nagrobni spomenik ga je ubil.** 38 letni zidar Vincenc Virgolino je te dni v Blatogradu postavil na pokopališču neki kameniten spomenik; pri prenašanju težkega kamna je pa njegovemu pomočniku omagala roka; spustil je kamen, ki je potegnil za sabo tudi Virgolinija in ga do smrti zmečkal.

— **Nezgodi.** 30letnemu posestniku Fr. Kovaču iz Zapuž je včeraj mizar-ski stroj odrezal tri prste na levi roki. — Ivana Gliha, dr. Tavčarjeva služkinja na Visokem pri Poljanah, je kuhala za prešiče krmo v kotlu in se pri tem tako oparila, da je dobila znatne opekline. Oba ponesrečenca so pripeljali v ljubljansko deželno bolnico.

— **Šišensko prosvetno društvo** priredi dne 26. maja ob pol 5. uri popoldne pri Favaju, Spodnja Šiška, Kolodvorska cesta 111 redno društveno predavanje: »Cerkev in politika«, s katerim se obenem zaključijo sezona. — K obilni udeležbi se vljudno vabi. Predava p. Maryofil Holecček.

— **Iščemo boljšega vpokojenca,** ki bi se nastanil v krasnem kraju, če le mogoče duhovnika. Dotičnik bi dobil mnogo ugodnosti. Pojasnila daje »Slovenska Straža« v Ljubljani.

— **Krojač ali čevljar,** ki bi imel veselje tudi do organizacije, dobi v večjem kraju, kjer je velika slovenska naselbina, jako ugodno stališče. Vprašanja in ponudbe na »Slovensko Stražo« v Ljubljani.

— **Službo kemika** razpisuje ravnateljstvo »Kmetijsko kemičnega preizkušališča« v Ljubljani. Vse podrobnosti so razvidne iz današnjega oglasa.

— **Zastrupiti se je polzkušila** v Zagrebu 24 let stara sobarica Betika Židan, rodno iz Brežic. Zdravniki so ji pa rešili mlado življenje.

— **Prepovedana prodaja planink na kolodvorih.** C. kr. železniško ministrstvo je prepovedalo prodajati na kolodvorih planinske cvetlice.

CESAR VILJEM SE UDELEŽI KRONA-NJA IN SREBRNE POROKE GRŠKEGA KRALJA.

Cesar Viljem se najbrže udeleži kronanja in srebrne poroke grškega kralja in kraljice v Atenah. Zdjaj pa Aten ne obišče, ker noče delati težav grški politiki, ki meri na to, da ne vznemiri Francozov.

— **ANGLEŠKI KRALJ IN KRALJICA** sta 24. t. m. ob ¼ na 11. uro zapustila Pariz in se odpeljala nazaj na Angleško.

Zadnje vesti.

CESARJEVA BOLEZEN.

Dunaj. Sinoči so izdali zdravniki o cesarjevi bolezni sledeči bulletin: »Objektivno cesarjevo zdravstveno stanje ni bistveno izpremenjeno. Moči, bitje srca in apetit popolnoma zadovoljivo. Cesar se je tudi včeraj eno uro izprehajal po nali galeriji, ko je sijalo solnce.« Z druge strani se poroča, da je včeraj popoldne cesar manj kašljal, da je bil dobro razpoložen in da je popoldne delal. Kmalu po 7. uri zvečer je šel počivat.

Dunaj. O cesarjevem zdravstvenem stanju poročajo: Temperatura delovanje srca in sprejemanje hrane je normalno.

Katarni pojavi v bronhijah žal še vedno vztrajajo. Bronchitis kaže za vlačljiv in počasen potek Medtem ko se je zgoščevalno središče na desnem krilu pljuč razen nekaterih sledi razkrojilo, obstoja še vedno katar v bronhijah. Čez dan se kašelj da prenesti, po- oči pa je nekoliko mučen. Od časa do časa se nabere izmeček v bronhijah. Bolnik se zbudi in se vsede, da se odkašlja. Temu sledi spanje, ki ga pa vedno prekinja kašelj. Dvorni svetnik Ortner in tajni svetnik Kerzl sta včeraj preiskala cesarja in konstatirala: V razširjenju katara, ki je bil včeraj bolj suh, ni nastopila nobena bistvena izprememba. Srce deluje normalno. Zdravniki ne uporabljajo za sedaj nobenih zdravil. Zdravniki se zadovoljujejo s postavljanjem posod z vodnimi parami v spalni sobi in v sobi, kjer cesar dela, da se olajša kašelj in izmeček zrahlja. Najboljša terapija je sedaj lepo vreme.

Dunaj. (Kor. urad.) O stanju cesarja se danes oficijelno poroča: »Noč je bila v toliko boljša, ker je bil spanec v prvi polovici dober in se je le malo prekinjal. V drugi polovici pa je spanec čestokrat motil kašelj. Apetit, stanje moči in splošni počutek kakor včeraj.

Dunaj. Privatno je izvedel naš dopisnik sledeče: Cesar je danes jutraj vstal že ob 4. uri in odšel v svojo delovno sobo. Zajutrek je zaužil z dobrim apetitom ter nato reševal akte. Ob 7. uri je prišel k njemu telesni zdravnik tajni svetnik Kerzl k jutranji viziti.

Dunaj. Po vseh tukajšnjih cerkvah so včeraj darovali sv. maše v spomin 60letnice cesarjeve poroke z umorjeno cesarico Elizabeto.

GROF BERCHTOLD NI NIČESAR KONCEDIRAL.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Rim. Di San Giuliano in grof Berchtold se nista glede avstrijske notranje politike napram Italijanom konkretno absolutno ničesar domenila, ker je grof Berchtold to a limine odklonil. Nas zunanji minister je z zunanjim aranžmajem sestanka v Opattiji svojemu kolegu namenoma pokazal, da so laške pritožbe neopravičene, ker je velika večina primorskega prebivalstva slovenska. Tukajšnji nacionalisti, ki to že vedo, so zavoljo tega močno potrti. Avstrijska vlada je dala baje tudi čutiti, da se ji iredentovski govor Colaiannija v zbornici ni dopadel, temnanj, ker ga ni noben minister zavrnil. Pa tudi drugi ne ponehajoči nacionalistični pojavi v Italiji avstrijski vladi niso nikakor všeč, kakor se tu dobro ve.

GEZA FEJERVARY NA SMRTNI POSTELJI.

Dunaj. Bolezen gardnega kapitana Geza Fejervaryja se je zelo poslabšala in se je bati katastrofe.

VELIKI KNEZ KONSTANTINOVIČ PRIDE NA ČEŠKO.

Plezn. Češko gledališče bo vprizorilo dramo »Kralj judov«, ki jo je spisal veliki knez Konstantin Konstantinovič, ki pride meseca julija v Plzen, da osebno prisostvuje uprizoritvi svoje drame.

HRVATSKA NARODNA ZAVEST.

Zagreb. Dne 30. aprila se pripravlja tu tako svečana proslava spomina na Zrinskega in Fankopana, kakor zdaj še nikoli. Vsa društva, tudi Sokol in akademiki, odkorakajo ob 8. jutraj k sveti maši v frančiškansko cerkev. V veliki dvorani Sokola bo svečana akademija; zvečer pa predstava v deželnem gledališču.

IMENOVANJE.

Dunaj. Dvorni svetnik dr. Robert Zwierzina je imenovan za borznega komisarja.

NADOMESTNA VOLITEV NA HRVATSKEM.

Zagreb. V Vrginmostu je согласно izvoljen znani srbski redovnik Valerijan Pribičević, svoječasni glavni obtoženec v velestrbskem procesu.

ZAGREBSKI NADŠKOF UMIRA.

Zagreb. Nadškof dr. Posilović leži v zadnjih vzdihih. Bolnik je brez vesti in nokogar ne pozna. Temperatura je tako visoka, da ni nobenega upanja več. Stori se se že vse priprave za slučaj smrti. Došlo je nešteto brzojavk, ker je bil včeraj osemdesetletni rojstni dan bolnika. Nadškof današnjega dneva ne vsej priliki ne preživi.

ZA VOJAKE REZERVISTE.

Dunaj. Vojno ministrstvo je izdalo poseben odlok, v katerem se natanko določa, koliko in katerih orožnih vaj naj se oproste oni vojaki rezervisti, ki so bili poklicani v letih 1912 in 1913 k izjemnemu aktivnemu službovanju in k delni dopolnitvi armade. Natančnejše določbe vojnega ministrstva priobčimo v ponedeljek.

VOHUNSKA AFERE.

Praga. »Češke Slovo« poroča, da so 15. t. m. v Preravi, 17. t. m. pa v Prazi dva češka tehnika aretirali, ker sta bila osumljena, da sta vohunila. V Preravi aretirani tehnik je fotografiral preravski kolodvor, praški tehnik pa je v ta namen posodil fotografski aparat. — V Striju so aretirali zločinca 33. deželnoobrambene polka viteza pl. Horodyski. Izročili so ga garnizijskemu sodišču v Przemyslu. Vojaške oblasti zadevo zaupno obravnavajo.

POŠTNI URADNIKI IN IZVEDBENA DOLOČILA K SLUŽBENI PRAGMATIKI.

Dunaj. Zastopniki društva poštno-prometnih uradnikov z vzprejemnim izpitom za državno poštno službo, poštne oficiali Mairlechner, Mraz, Schmid in poštni asistent Lerner, so bili v četrtek pri sekcijem šefu v finančnem ministrstvu, vitezu Galeckiju, ter mu predložili spomenico o svojih željah. Deputacija je obrazložila stališče poštne uradnikov napram izvedbenim določbam o službeni pragmatiki. Poštne oficiali Mairlechner je opozarjal na to, da se v slučaju, ako se ne računa normalna službena doba od napravljene izpita za državno poštno službo, mora všteti praktikantska službena doba, ker so tozadevni odloki trgovskega ministrstva bivšim poštним manipulatorjem diurnistom po dovršeni inteligentni skušnji omogočali doseči 11. činovni razred kot praktikant ali pa manipulatorski diurnist. Za vštetje predslužbene dobe si je ta skupina uradnikov pridobila posebne pravice. Sekcijski šef Galecki je izjavil, da ne more dati nobenih zagotovil, da pa bo predloženi memorandum uporabil za svoje informacije in ga predložil odseku.

CERKVENA VEST.

Rim. Hrvat O. Jerolim Mileta, rečda frančiškanskega iz Šibenika, je imenovan za konsulatorja Svete kongregacije obredov.

LAŠKI ŠVIHA.

Benetke. V »Gazetti di Venezia« izjavlja nacionalni poslanec grof Foscari: Socialistični poslanec Todeschini je bil v Trstu špicelj državne policije. Todeschinija pozivlja, da naj ga radi obrekovanja toži.

ZDRUŽENE DRŽAVE NAPOVEDO MEHIKI VOJNO.

Washington. Predsednik Wilson je izjavil, da se bo usoda Mehike odločila danes. Wilson bo namreč predlagal kongresu, naj dovoli formalno vojno napoved Mehiki. Dosedaj so bili koraki Združenih držav naperjeni edino le proti Huerti. Ker so se pa s Huerto združili tudi vstaši, je treba oficijelno nastopiti sedaj proti Mehiki. — Iz Veracruza se je odpeljalo 12.000 beguncev na krovih nemških in angleških parnikov.

BOJ MED STAVKUJOČIMI DELAVCI IN VOJAKI.

New York. V južnem Coloradu je prišlo do boja med stavkujočimi delavci in vojaki, katere so delavci obmetavali s kamni. Stavkujoči delavci so ustavili dva vojaška vlaka.

IZPREMEMBE V SRBSKEM MINISTRSTVU.

Belgrad. Poročajo, da bo prevzel finančno ministrstvo Paču, čegar naloga bi bila preskrbeti Srbiji potrebna posojila, nakar bi odstopil in bi mu sledil kot finančni minister poslanec Ninčič. Zunanji minister bo postal Vesnić ali pa cetinjski poslanik. Pašić bo obdržal ministrsko predsedstvo.

UKRADENA TORPEDOVKA.

Pariz. Neki mornariški vojak v Toulonu je izpovedal o tatvini torpedovke »Saigne«, da je priplul v luko nek vlačilni parnik s predpisanimi lučmi, ki je pripel torpedovko z vrmi nase ter jo odpeljal. Da se ni nikdo protivil, je vzrok ta, ker se je mislilo, da je parnik odpeljal torpedovko po naročilu mornariških oblasti.

GRČIJA DOSEGLA VSE, KAR JE HOTELA.

Atene. Velevlasti so zagotovile Grški popolno enakopravnost grških prebivalcev v Albaniji kakor tudi na otokih Imbros, Tenedos in Castellorizo. Obenem so velesile izjavile, da se nevtalizira Krfski kanal. Dovolj se obmejna regulacija v pokrajini Argyrokastra. Tudi bodo velesile postavile svoj vpliv, da se ne moti grška suvereniteta na Egejskih otokih. Z ozirom na to bo Venizelos takoj izdal povelje, naj grške čete zapuste Epir, kakor hitro se izvedejo določila velevlasti.

TRŽAŠKI AVIATIK WIDMER PRED PAPEŽEM.

Rim. Tržaški aviatik Ivan Widmer, ki je poletel iz Trsta v Rim, je poletel

predčerašnjim večkrat okoli Vatikana, pri čemer je Sv. Oče z velikim zanimanjem opazoval aviatika v zraku.

ZOPET NESREČA V ŠKEDENJSKIH PLAVJAH.

Trst. Malo pred poldnem je padel 34 letni hrvatski delavec Jože Škergat raz pet metrov visoki mostič, od koder je sipal material v žlebove topline peči, na električni, pod mostičem postavljeni stroj, ki mu je grozno zmečkal obe roki. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico.

VEZUV BLJUJE.

Neapelj. Vezuv bljuje. Ognjenikov stožec se trese vsled eksplozij v notranjosti. Glavno žrelo je zasuto. Napetost narašča. Ognjenik meče iz sebe kamenje.

GRŠKA ZAPUSTI JUŽNO ALBANIJO.

Atene. Venizelos je odgovoril na noto velevlasti, da bodo grške čete zapustile v najkrajšem času južno Albanijo.

Roparji v župnišču. V Nordkirchnu Vestfalsko, sta dva roparja napadla v župnišču in oropala 70 let starega župnika Kirckoffa. Oskrbnico, ki je župniku hitela na pomoč, sta s strelji iz revolverjev ranila. Roparja sta ušla.

Računski narednik 13.000 kron poneveril. V Achocu pri Lanoku so aretirali računskega narednika, ker je poneveril 13.000 kron.

Novo cepljenje proti difteriji. Na kongresu za notranjo medicino je poročal tajni svetnik Behring o svoji novi metodi cepljenja proti difteriji, ki se je baje dobro obnesla.

Stavke. V Rigi stavka v Provotnikovih tvornici 12.000 delavcev. Iz Bilbao se pa poroča, da nameravajo stavkati mornarji španske trgovske mornarice.

Ponesrečeni zakoplovec Pitschman je, kakor poročajo z Dunaja, včeraj ob 1. uri popoldne umrl.

Ljubljanske novice.

lj Pred tretjim proizvajanjem Sattnerjeve kantate »Ojki« v nedeljo, dne 26. aprila, točno ob 5. uri popoldne bo pela gospa Hermsdorf-Bilinova štiri pesmi: a) Hummel: Aleluja!; b) dr. Gojmir Krek: Misli; c) dr. Gojmir Krek: Intermezzo; d) Anton Lajovic: Pesem o tkalcu; g. operni pevec Ivan Lev ar pa poje: a) Anton Lajovic: Bujni vetri v polju; b) Anton Lajovic: Mesec v izbi; c) Fran Gerbič: Kam?; d) dr. Gojmir Krek: Pogodba; e) Emil Hochreiter: Najslajša služba! Od teh 9 slovenskih izvirnih modernih skladb se 6 pesmi sploh prvič javno izvajajo.

lj Slovenski profesor odličen z vitežkim križcem Franc Jožefovega reda. Pretekli četrtek, ob 11. uri popoldne, je c. kr. I. državna gimnazija v Ljubljani praznovala izreden čin cesarske milosti. V šolski kapelici (ta dan spreminjeni v avlo), ozaljšani s cesarjevo podobo in zelenjem, se je vršila slavnost, na tistem kraju, odkoder je slavljenec, premil. g. kanonik dr. Ivan Svetina, skozi celih 32 let, polno človeško dobo, vsako nedeljo, vsak praznik zbrani višjegovim mladini neumorno govoril besede večnega življenja. Vsa slavnost je imela prisrčen, vesel, slovesen značaj. Ob 11. uri je imela nižja gimnazija prosto, višja pa se je zbrala praznično oblečena v gori imenovani avli. Ondi je pričakoval tudi ves učiteljski zbor I. državne gimnazije svojega bivšega člana in seniorja, ki ima zdaj biti tako visoko odlikovan. Kmalu po 11. uri je prišel v častnem spremstvu. Višjegimnazijški pevski zbor ga je najprej pozdravil z znano prigodnico »Naš slavljenec«. Nato je izpregovoril prvo besedo g. c. kr. dvorni svetnik in deželni šolski nadzornik Fr. Hubad, začeniši s Horacijevimi besedami: »Integer vitae scelerisque purus...« Povedal je v svojem jedrnatem nagovoru, da je slavljenec res vitez v vsakem oziiru: bil je leta 1878. na bojnem polju v Bosni, kjer je neustrašeno tvegati življenje za cesarja in Avstrijo, pa tudi v svoji službi vedno impavidus, junak, temeljito izobražen v bogoslovni in svetni vedi, plemenitega, res viteškega mišljenja. Tak mož pač zasluži to veliko odlikovanje. Po teh uvodnih besedah je g. dvorni svetnik pripel slavljenca blesteči križec na prsi. Bil je res slovesen trenutek: na eni strani so bile priče tega vznesenega čina gg. stolni kanoniki ljubljanski Tom. Kajdič, dr. Ferdo Čekal in dr. Josip Gruden kot zastopniki knezoškofa in cerkvene oblasti, na drugi strani pa poleg g. dvornega svetnika dva gg. gimnazijška ravnatelja: dr. L. Požar in A. Štrif ter — kakor rečeno — ves učiteljski zbor. Po pripetju križca pa je gosp. dvorni svetnik nagovoril zbrano mla-

dino, naj tudi ona tako vestno izpolnjuje svoje dolžnosti, kakor današnji slavljenec, njen bivši profesor, pa bo gotovo enkrat srečna. — Nato je odlikovanca pozdravil g. dr. Požar kot ravnatelj zavoda, na katerem je gosp. dr. Svetina prebil res dolgo dobo službovanja. Poudaril je v svojem navdušenem sprejetem govoru zlasti to misel, da je delovanje srednješolskega profesorja sicer prikrito javnosti, a se tem globlje zaseka v srce mladini, ki celo življenje najbolj pomni svoja gimnazijska leta, zlasti pa delovanje takega markantnega moža kakor je naš slavljenec. S to odliko je izredno počaščen zavod, počeščen pa je tudi slovenski profesor. — Kot odposlanec g. knezoškofa je zdaj nagovoril odličnega gosp. stolni kanonik dr. Gruden, nadzornik za veronauk na naših gimnazijah, nagovoril ga je kratko, a prisrčno: izpolnjevale da so se na g. profesorju besede sv. Janeza Zlatoustega, ki jih v brevirju čitamo v dan 27. avgusta, kako namreč carigrajski patriarh višje od slikarja in kiparja čista vzgojitelja, ki ume upodabljati v Kristusu značaj mladega človeka; čestital mu je pa tudi kot eden izmed učencev starejše generacije v svojem in v imenu po vsem svetu razkropljenih bivših učencev slavljenčevih. — Učit. zbor je zastopal sedanjí senior g. prof. L. Lederhas, ki je lepo omenil vseh blagih lastnosti, za katere je g. kanonik prejel odlikovanje, ter tudi krepko označil izrednost slavnosti, kajti samo trije slovenski profesorji so dosedaj prejeli — kar on ve — to odliko in torej: honores, quo rariores, eo honorificentiores! — V imenu II. državne gimnazije, ki je takorekoč izšla iz I., je prišel čestitat g. ravnatelj Štrif: imel je čast, lepo vrsto let skupaj službovati s slavljencom in obdilu opazovati njegove vrline; a šele zdaj, ko stoji na čelu velikega zavoda, ve ceniti moža take avtoritete, take železne volje, kakor je g. častni kanonik. — Zdaj, ko je bil g. doktor pozdravljen od vseh oblasti in blizu mu stoječih korporacij, se je približala pa tudi mladina, ki je v dolgi vrsti njegovih učencev zadnja imela priliko, poslušati njegove nauke o Bogu in prirodi, dogmatiko in matematiko. Zlasti ta čestitka, to slovo je bilo genljivo. — Za vse izraze vdanosti in čestitanja se je g. slavljenec na koncu zahvalil. Važne so zadnje besede vsakega važnega moža v zgodovini. G. kanonik je zbrani mladini kot zadnji opomin in naročilo rekel te-le besede sv. Pavla: »Deum time, regem honorificate, fraternitatem diligite!« (»Boga se bojte, vladarja spoštujte in med seboj se kot bratje ljubite!«) Res, veličasten sklep ob koncu trudapolnega, a plodonosnega delovanja! — Še ena beseda je bila potrebna: g. dvorni svetnik je bil v cesarjevem imenu pripel podeljeni red, cesarja so se spominjali vsi govorniki, a čuje se, da temu milemu vladarju zdaj ni dobro... Zato je h koncu gospod ravnatelj dr. Požar izrekel željo, ki je bila živa v srcu vseh, naj nam Bog še ohrani premodrega vladarja, tega najmočnejšega varuha evropskega miru. Z navdušenim trojnim živio-klicem in s petjem cesarske pesmi se je ta notranja šolska slavnost res slavnostno končala. Končno so po oficijalnem delu še posamezni člani učiteljskega zbora čestitali g. odlikovancu, zlasti g. prof. dr. Jak. Žmavc kot predsednik društva slovenskih profesorjev. Nato se je novi vitez Franc Jožefovega reda odpeljal v spremstvu g. kanonika dr. Grudna, in avla se je razšla. — Vsem tem lepim čestitkam se pridružujemo tudi mi; veselimo se, da je naš presvitli cesar odlikoval moža, ki je ves čas neustrudno in neustrašeno deloval v cerkvi in šoli, za Boga in slovensko domovino, prej pri Ciril-Metodovi družbi, zdaj pri »Slovenski Straži«. Naj bi nosil to visoko odliko še dolgo, dolgo vrsto let!

lj Vincencijeva družba ima jutri svoj redni občni sestanek v Marijanišču. Ob tri četrt na šest litanije v kapeli, potem zborovanje v dvorani. Nagovor je prevzel P. Kasijan Zemljak.

lj Društvo »Pripravniki Dom« ima jutri, v nedeljo, ob pol 12. uri občni zbor v Katoliški Tiskarni, I. nadstr.

lj Streliški klub. Danes točno ob 8. uri zvečer se vrši občni zbor in tekmovalno streljanje. — Odbor.

lj Družba sv. Petra Klaverja. Jutri, na praznik Matere božje dobrega sveta, bo v uršulinski cerkvi ob 5. uri popoldne govor, h kateremu se prijazno vabijo vsi misijonski prijatelji.

lj Gosp. inženir Vladimir Remec je imenovan nadkomisarjem pri obrtnem pospeševalnem uradu v Ljubljani, in sicer v VIII. činovnem razredu drž. uradnikov.

lj Ureditev ljubljanskega Pratra. — Oškodovanje mestne občine. V ljubljanskem Pratra je sedaj kakih deset lop z različnimi »zanimivostmi«, Bach-

meierjev kinematograf ima veliko privlačno silo. Te dni je prišel v Ljubljano tudi neki cirkus, ki pa svojega taborišča ni postavil na mestnem svetu ob Lattermannovem drevoredu, ampak na privatnem prostoru ob Miklošičevi cesti. Radi tega je v včerajšnji seji magistratnega gremija interpeliral občinski svetnik Ivan Štefe, češ, da je dovolj, ako imamo šunder na enem prostoru, torej nikakor ne gre, da bi take potujoče priredbe izbirale prostore po celem mestu in v večernih urah z ropotom in piskanjem nadlegovale občinstvo na raznih krajih mesta. Tudi se mestno občino oškoduje, ako se dovoli predstave na drugem kot na mestnem svetu. Sklenjeno je bilo, da se take priredbe smejo odslej vršiti le na mestnem svetu in samo na enem določenem mestu. Prav bi seve bilo, da bi se dobil za to kak mestni prostor, ki bi ne bil ob najlepših ljubljanskih sprehajališčih. Naj bi iz občinstva prišli tozadevni nasveti. Pri tej priliki je na vprašanje izjavil v tej zadevi poslušajoči mestni uradnik, da je doslej vsak cirkus plačeval po 2 K na dan, sedaj se mu pa računa po 4 K na dan. Danes smo pogledali v tozadevni zakon občinskih taks in opazili, da bi se moralo pobirati po 6 kron na dan. »Za dovolitev predstav in razstav v večjih razstavnih ali v cirkusu po 3 gold na dan.« Tako malomarnost, površnost in neznanje uradnikov oškoduje mestno občino za znatno vsoto denarja! Pozivamo župana, da tozadevno takoj napravi red!

lj Obrtne zadeve. Tvrdki Buzzolini je magistratni gremij dovolil prostore, kjer je sedaj tvrdka Cascio in mlekar na v Lilingerjevi ulici. — Lauterjevo barako v Prisojni ulici se odkupi. — Katarini Kovič se dovoli zgradbo nove barake na Ažmanovem svetu, dasi zadržuga gostilničarjev ugovarja. Poroča se pa, da sosed Scagnetti noče odstopiti od svojih zahtev, vsled česar je upati, da se sklep magistratne večine, ki je tako navdušena za zgradbo barak po Ljubljani, ne bo mogel izvršiti. — Potrdijo se sklepi glede obrtniških koncesij, ki so bili sklenjeni v zadnji tajni seji občinskega sveta. — Mesarju Adolfu Babniku se dovoli stojnico v šolskem drevoredu, Katarini Ercen se dovoli prevzete stojnice na Cesarja Jožefa trgu, prošnje za razne nove stojnice na Vodnikovem trgu se pa odklopijo.

lj Stavbinske zadeve. Magistratni gremij je dovolil trgovcu Fr. Drofeni, ku postaviti na Mestnem trgu na prostoru dosedanje prodajalne F. Souvan sin veliko novo trgovsko hišo po novem načrtu arhitekta Schmidingerja. — Jožef Šepic zgradi ob trgu Tabor poleg Habichtove hiše dvonadstropno hišo. Dovolj se ji betonski tratoar. — Fr. Kurent, policijski nadstražnik zgradi enonadstropno hišo pri Opekarski cesti ob Jeranovi ulici. — Miroslavu Urbasu, posestniku v Komenskega ulici št. 14, se dovoli zgradba novega pritličnega poslopja za prekaževalsko obrt. — Antonu Degenghiju se dovoli nova štakezna ograja ob Mariji Tereziji cesti. Dovolj se mu poraba preurejenih prostorov ob Šelenburgovi ulici za gostilniško obrt, porabo novo napravljene prostora se pa ne dovoli.

lj Podružnica »Slovenske zveze« za Ljubljano in okolico priredi v četrtek, dne 30. t. m., izlet v Zagorje ob Savi. — Iz Ljubljane gremo z vlakom jutraj ob pol osmih. Kdor se namerava udeležiti, pa se še ni oglasil, naj to zaradi kosila stori nemudoma. Opozorjam, da se sme pouk, ki bi ga kdo takrat moral imeti, prestaviti na drug dan, samo nadomestiti je treba. — Ker si bomo na tem izletu ogledali steklarne, apnenice in premogokop, je pač želeto, da se udeleže p. n. člani kar najboljše moč. — Predsednik.

lj Avstrijska krščanska tobačna delavska zveza, skupina Ljubljana, vabi na občni zbor, ki bo v ponedeljek, 27. aprila 1914, takoj po delu v tvornici v Ljudskem domu. — Spored: Poročilo načelnika; poročilo tajnice; poročilo blagajničarke; volitve. — Na zboru govori poslanca dr. Krek in Gostinčar. — Odbor.

lj Utopljenega vpokojenega slugo Briskoleta so potegnili pri Fužinah iz vode.

lj Zanimiva kazenska obravnava. Danes se je moral pred kazenskim sodiščem zagovarjati znani Marija - Jožef Cerar, s katerim so se dnevni listi ob zanimivem odkritju njegovega moškega spola toliko bavili. Državno pravdnistvo ga je tožilo vsled pregreška po § 67. voj. zak., češ da se je z zvičajnimi spletkami izdajal za žensko in se na ta način odtegnil dolžnosti naborne stave. Predsednik sodnega dvorne nadsvetnik Vedernjak ga je nagovoril: No, koliko časa pa je, kar ste bili zadnjič tukaj? Ste pa kot fant veliko bolj fest kakor prej kot punca. Obtožbe

nec se je zagovarjal, da je s 14. leti spoznal, da je fant. Ko je pa očetu potožil, ga je ta z vrhovo pošeno namlatil in mu strogo prepovedal o tem še kdaj kaj ziniti. Po očetovi smrti je mater tožil, da mu je neprijetno kot punc, na tudi ta ni hotela o tem ničesar vedeti, da bi se pokazal sin naenkrat kot fant, zlasti ker je imela same sinove in nobene hčerke. Pripovedoval je, da je jokal, ko so se fantje vriskaje odpravljali na nabor, tako mu je bilo hudo. Da bi se v domačem kraju izdal kot mož, ga je bilo preveč sram, kot dekletu mu je bilo težko, zato je odšel v Ameriko, kjer so ga, kakor znano, spoznali. Sodišče je Jožefa Cerarja oprostilo, ker se o kakih zvižajnih spletkah ni moglo prepričati, fant je pač le nehote prišel v krilo in potem je bilo res težko iti v krilo na nabor.

Ij **Finančna straža** se je pritožila, da je uniforma mestnih stražnikov precej podobna finančni straži. Magistratni gremij je sklenil, da morajo mestni tržni stražniki imeti odslej pod vratom polumesec.

Ij **Kopališča za vojake** ne bo več pri Pasjem brodu. Novo kopališče za vojake bo odslej pri Malem Grabnu za hišo Helene Kosmač št. 14.

Ij **Če se v Ljubljani škarpe podirajo in so ljudje v nevarnosti.** Poročali smo, da se je v Strelški ulici podrla škarp ob Drelsovi hiši in so skale priletele ob spodnjo hišo s tako silo, da je v hiši nekaj razpok. Če bi bila takrat kaka oseba na dvorišču, bi bila mrtva. To se je na magistrat takoj naznanilo, magistratna komisija je pa prišla tje šele po preteku treh tednov. Med tem je bila za ljudi vsak dan nevarnost, da se še več skalovja podsuje. Na tozadevno interpelacijo v včerajšnji seji magistratnega gremija je bilo odgovorjeno, »da se ni prav razumelo,« mislili da so, »da se je gorenja škarpa podrla,« ko je dr. Rupniku po treh tednih javil zadevo uradnik, ki je naznanilo sprejel, je odredil takoj komisijo. Zanimivo je za razmere na magistratu, da se nihče ni potrudil iti vsaj pogledat, kaj se je zgodilo. Če bi to kdo storil, bi takoj opazil nevarnost. Priporočamo občinstvu, da z ozirom na tako nečuvno komoditeto in površnost nekaterih magistratnih organov, naznanila vedno pismeno vlaga, da se bo to površnost lažje pregnalo. S popravo podrti škarpe se takoj prične. Polovico stroškov plača mestna občina.

Ij **Vojaška godba** igra jutri ob pol 12. uri dopoldne v »Zvezdic«.

Ij **Ravnateljstvo kmetijsko-kemičnega preizkuševališča za Kranjsko** nas prosi objaviti, da trajajo uradne ure na preizkuševališču počenši s ponedeljkom dne 27. aprila t. l. od 8. ure zjutraj pa do 2. ure popoldne, kar naj blagovolijo stranke uvaževati.

Ij **Vabilo na VI. redni občni zbor »Občekoristne zadruga za stavbe in stanovanja v Ljubljani«**, r. z. z. o. z., ki se vrši v ponedeljek, dne 27. aprila 1914 ob 8. uri zvečer v zgornjih restavracijskih prostorih pri »Roži«. Dnevni red: 1. Poslovno poročilo načelstva za leto 1913. 2. Poročilo nadzorstva o pregledovanju poslovanja in računskega sklepa za l. 1913. 3. Sklepanje o porabi poslovnega prebitka. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Izpremema hišnega reda. 6. Slučajnosti. — V Ljubljani, dne 15. marca 1914. — Načelstvo.

Ij **Nezgoda.** Marija Leskovic, služkinja na Sv. Petra cesti, je padla na stopnicah in si zlomila nogo. Prepeljali so jo v deželno bolnico.

p **Aretirana** je bila v četrtek na glavni tržaški pošti pri poštroležečem uradu 18letna Frančiška Lutmann iz Ljubljane, ker je ukradla 200 K vredni šivalni stroj.

— **Majnikov semenj za kože** se bo vršil v ponedeljek, 4. majnika t. l., in sicer kakor navadno v skladiščih tvrdke »Balka«, trg., sped. in kom. del. dr. na Dunajski cesti št. 33.

Prehlajenja in kašelj

Vsak ve, kako težko se je iznebiti prehlajenja in kašlja. V takih časih priporočamo rabo Scottove emulzije ribjega olja, ki jo nadaljujte toliko časa, dokler se ne počutite zopet dovolj sveži in močni. Blagodejen vpliv Scottove emulzije ribjega olja, posebno tudi njen kašelj lajšajoči učinek se kmalu pokaže in napredek opazi. Mnogi, ki trpe že leta na posledica prehlajenja in kašlja, so zadobili s Scottovo emulzijo novo moč in svežost. Scottova emulzija ribjega olja je tako okusna in lahko prebavljiva, da jo radi jemljejo odrasli in otroci.

Cena originalni steklenici K 2.50. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 vin. v znakah na Scott & Bowne, G. m. b. H., Dunaj VII., in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena pošiljatev potom lekarnar za poskušnjo.

IZJAVA.

»Slovenski Narod« z dne 18. aprila 1914, št. 87, in z dne 20. aprila 1914, št. 90, me sumniči, kakor da bi jaz kaj poveril pri občini. Dopisnik je in ostane ničvreden človek in javni obrekovalec, dokler ne prekliče nesramne laži v gori omenjenih številkah. Če sem pa jaz le en vinar občini poveril in mi to dokaže, dobi takoj pri podpisnem 1000 K nagrade.

Če se hoče o tem prepričati, so mu v občinski pisarni vse knjige na vpogled. Deželni revizor je dne 5. aprila 1914 javno pri občinski seji rekel, da so računi in knjige v redu, in na to tudi ni nobeden ugovarjal.

Ako ima dotični dopisnik kaj časti v sebi, naj se podpiše, na osebnosti in hudo bije se jaz ne oziram. Vsakega, ki bo govoril, da sem jaz kaj poveril občini, bom izročil sodišču. Vsakega, kdor bi kaj takega slišal govoriti, pa prosim, naj to takoj naznani, da obrekovalec gotovo tožim.

Anton Čebulj,
župan na Jesenicah.

1418

Izjava.

Podpisani Fr. Ks. Stare sem na slavnostnem zborovanju deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani dne 30. junija 1913 v svojem govoru ostro kritiziral vodstvo delavske zavarovalnice zoper nezgode in Trstu; očitel sem zavarovalnici pristranost in zapravljivost.

Imel sem pri tem pred očmi skrajno nezadovoljnost delavcev in podjetnikov na Kranjskem, da je sedež zavarovalnice v Trstu ter hotel opozoriti javnost in kompetentne faktorje na našo zahtevo, da se ustanovi posebna zavarovalnica ali pa podružnica iste s sedežem v Ljubljani.

Cisto gotovo je, da so združene za Kranjsko prebivalstvo posebne neprilike s tem, da nimamo zavarovalnice s sedežem v Ljubljani. Priznam pa, da na tem dejstvu, da nimamo na Kranjskem zavarovalnice s sedežem v Ljubljani, vodstvo delavske zavarovalnice v Trstu ni ničesar zakrivilo, marveč da je temu kriva vlada, ki našim tolikrat izraženim željam in zahtevam po ustanovitvi delavske zavarovalnice, oziroma podružnice iste s sedežem v Ljubljani, do sedaj še ni ustregla.

Delavska zavarovalnica proti neugodam v Trstu je v svoji kazenski zadevi proti meni pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, U III 367/13, predložila obširen spis, v katerem je celo svoje poslovanje natančno pojasnila in označila.

Na podlagi teh pojasnil sem se prepričal, da je vse poslovanje delavske zavarovalnice proti neugodam v Trstu popolnoma pravilno, da postopa ista zlasti enako proti Slovincem, kakor proti Italijanom, da so torej moje obdolžitve v govoru, katerega sem imel dne 30. junija 1913 na slavnostnem zborovanju deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani neutemeljene, vsledčesar iste lojalno prekleujem.

V Ljubljani, dne 25. aprila 1914.

Franc Ksav. Stare l. r.

GLASBA.

a) za praznik prvega svetega obhajila. Premrl St. Jutro prvega sv. obhajila, enoglasno z orglami. Part 10 vin.

Foerster Anton, 10 evharističnih pesmi za mešan zbor. Partitura 2 K, glasovi po 40 vin.

Hribar p. Angelik, obhajilne pesmi za mešan zbor. Part 2 K, gl. po 40 vin.

Grum Ant. 10 obhajilnih pesmi za mešan zbor. Part 1 K.

Kimovec dr. Franc. Srce Jezusovo, vse hvale najbolj vredno. 21 pesmi na čast presv. Srcu Jezusovemu za mešan zbor. Partitura 2 K 40 vin., glasovi po 50 vin.

Hribar p. Angelik-Premrl. Slava Brezmadežni. (Druga izdaja.) Broš. 1 K 20 vin., vez. 1 K 80 vin.

Faist dr. Anton, 12 pesmi za razne praznike za mešan zbor. Op. 20. Part. 2 K, glasovi po 25 vin.

b) Za prihod knezoškofa (ob priliki birnovanja in kanonične vizitacije).

Foerster Ant. 3 Ecce sacerdos magnus. Nova izdaja. (Dva za mešan in en za moški zbor). Part 60 vin.

Hladnik Ig. Op. 37. Ecce sacerdos magnus za mešan zbor. Part. 1 K.

Lavtižar Josip. Op. 4. 3 Ecce sacerdos magnus. (Št. 1 enoglasno, št. 2 dvoglasno, št. 3 četverglasno za mešan zbor in orgle. Part. 40 vin.

»Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Naravna

BILINSKA
KISLA VODA

najbogatejši alkalni (natron litijev) kislec na Češkem. — Izborna dietetična namizna pijača. O vrednosti »Bilinske« izvolite vprašati hišnega zdravnika. 624

SUKNA
= Prokop Skorkovský & sin =
ŠUMPOLEC (Češko)
Velika izbora. — Vzorci na zahtovo franco. Na željo hudec dati takoj izgotoviti gospodke obleke.

Bližajo se srečni časi za one cenjene čitatelje, ki na podlagi današnje priloge glavnega zastopstva srečkovnega oddelka Češke industrijske banke v Ljubljani (zastopnik za »Slovensko Stražo« g. Valentin Urbančič, Ljubljana) naroče izborno skupino 5 srečk na 62 mesečnih obrokov po 5 K 25 vin., oziroma skupino treh srečk na 62 mesečnih obrokov po 3 K 25 vin., kajti že en sam glavni dobiček jim odzame skrb za bodočnost, dočim se jim v srečnem slučaju zamorejo pripetiti tudi še nadaljnji dobitki. Mesečni obroki za te izborni izbrane srečke, ki imajo svojo trajno denarno vrednost, so zares nizko nastavljeni, vsled česar je vsakomur, ki hoče na varen način poskusiti svojo srečo s srečkami, dana k temu izvanredno ugodna prilika. Ker izhaja ponudba od velike in zanesljive slovanske banke, jo priporočamo.

Črevesni katarji imajo za posledico dolgotrajna zaprtja, za katerih odstranitev treba uporabiti energična sredstva. Naravna »Franc Jožefova« grenčica se v takih slučajih mnogokrat tudi tako uporablja, da se jo vliva v čreva. Vsebinske steklenice izplakne brez krčev mastnik, povzroči močnejša gibanja in se v kratkem času izprazni čreva brez ovir. Uradno spričevalo mestne bolnice v Westboro v severnoameriški državi Massachusetts dokazuje, da se je naravna Franc Jožefova voda tudi v nekem slučaju najbolj trdovratnega zaprtja, ki se ni dalo z nobenim drugim sredstvom odstraniti, uporabila z najbolj zadovoljivim uspehom. Dobiva se v lekarnah, drožerijah in prodajalnah rudninskih voda. 39

Opozarjamo na prireditve brezplačnega učnega tečaja ter razstave umetnih vezenin tvrdke Singer Ko., delniške družbe šivalnih strojev v Ljubljani. Natančnejše v današnjem inseratu.

Nova zaloga pohištva »Javor« se je ravnokar otvorila na Rimski cesti št. 16, kjer se bo postreglo s solidnim, domačim izdelkom po izvanredno nizki ceni. Slavnemu občinstvu se torej to podjetje toplo priporoča.

Ali naj otroke hranimo naravno ali umetno? Samo naravno, ako je mater le količkaj mogoče. Šele v sili in osobito ob času odstavljanja pride v poštev umetni hranilni preparat, ta pa mora biti potem tudi res dober, da jamči za zdrav in krepak dojenčev razvoj. Edino znano in od vsakega zdravnika nasvetovano hranilno sredstvo je Nestléjeva moka za otroke, ki se dobi v vsaki lekarni ali drogeriji po K 1,80 za škatljo. Poskušnje zaštonj pri Henri Nestlé, Dunaj, I., Biberstrase. 5 k

Komur ne ugaja zrnata kava, temu se priporoča Kathreinerjeva Kneippova sladna kava.

Kathreinerjeva je zdravju popolnoma neškodljiva ter ima pri tem popolni okus zrnate kave.

Pri nakupu je paziti na dobro zaprto higijenično zavojnico s sliko župnika Kneippa. — Odprto, nateženo blago ni nikoli pristno Kathreiner.

1423 3

Razpis.

Za zgradbo

železobetonskega mostu pri Sv. Janezu ob Boh. jezeru

na 58.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo posameznih enotnih cen proračuna naj se predlože do 18. maja t. l. ob 11. uri dopoldne podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe, ki morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je za pečatene z napisom: »Ponudba za prevzetje gradbe mostu pri Sv. Janezu ob Bohinjskem jezeru«.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik gradbene pogoje po vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni, zlasti v komunalnih zadolžnicah ali zastavnih pismih kranjske deželne banke.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu ob navadnih uradnih urah, kjer se tudi dobijo proti plačilu K 6-70.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 21. aprila 1914.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 25. aprila 1914.

Pšenica za maj 1914	12.98
Pšenica za oktober 1914	11.73
Rž za oktober	9.13
Oves za oktober	7.95
Koruza za maj 1914	6.90
Koruza za julij 1914	7.06

Mesto vsakega posebnega naznanila.

V globoki žalosti potrli naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, sin, brat, svak, gospod

Janko Mramor

železniški postajenačelnik

včeraj po daljši, zelo mučni bolezni, v 34. letu starosti, previden s svetlimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragoga pokojnika bo v nedeljo dne 26. t. m. ob 4. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ortnek-Ljubljana, 25. aprila 1914.

1412

Žalujoči rodbini

Mramor in Slapničar.

I. Slov. pogr. zavod Jos. Turk.

Zahvala.

Povodom velike, nenadomestne izgube, ki nas je zadela s smrtjo naše iskreno ljubljen, nepozabne soproge ozi. matere, gospe

Jeanette Ivankovich roj. Več

nam je bilo v veliko uteho iskreno sočustvovanje, ki se nam je izkazovalo v teh bridkih urah. 1410

Prosimo, naj se izvoli sprejeti za vse to naša najglobokejša zahvala.

Rodbina Ivankovich.

Vsem sorodnikom, znanec, duhovnim sobratom, priporočam v molitev svojo blago teto

Marijo Klopčič

katere bomo danes ob 4. uri popoldne položili k večnemu počitku.

Železniki, 25. aprila 1914.

Josip Klopčič

1416

kaplan na Trebelnem.

Koncipijent

z večletno odvetniško prakso in substitucijsko pravico želi premeniti službo. — Več se poizve pri upravnistvu »Slovenca« pod šte. 1375.

Idrijske novice.

i Občinske volitve bodo meseca junija. Županstvo jih sicer še ni razglasilo, pač pa dobivajo posestnice to-le priporočilo: »Vaše blagorodje! Velečenjena gospa! Meseca junija t. l. se bodo zopet vršile volitve za mestni zastop. Za zmago pri teh volitvah se bodo potegovala vse stranke v Idriji, tako seveda tudi naša delavska, ki je zadnja tri leta odločevala v občini z našim županom na čelu. Vsi poštteni občani priznajo, da se je v teh treh letih delalo v občini brezstrankarsko za vse občane enako in posebno pa za tiste, ki so bili prejšnja leta od strani občine brez pomoči, to seveda so bili okoliški posestniki in posestnice. Vse se v treh letih ne da storiti, kar se prej v dvajsetih in še več letih ni hotelo, to bo vsak priznal. Kar pa se zadnja tri leta ni storilo, se bo storilo v bodoče, če se izvoli vnovič nepristranski občinski odbor in neprenapetega župana. Tako kot je bilo zadnje tri leta vsakomur in kjerkoli dovoljeno svoje težnje izraziti brez vsake ponižnosti in nalažanja časti, tako bo tudi v bodoče, ako se pripomore delavski politiki do veljave. Zato Vam prilagamo eno pooblastilo za te volitve, katero blagovolite Vi kot volilka in dve priči podpisati ter isto nazaj nam zanesljivo do 26. aprila vrniti. S prošnjo, da boste to storila v Vašo in splošno delavsko korist, se Vam že naprej zahvaljujemo ter belježimo spoštovanjem Ivan Štravs l. r. župan.« — Zanimivo je, da želi župan od volilk imeti pooblastila, preden je razpisal volitve. Nič manj ni zanimivo, da se v oklicu tako skrbno izogiblje župan izraza »socialno-demokratska stranka«, ampak pozna le »delavsko« stranko, kateri pa se ne poda to ime, ker jo je videti večkrat na strani naprednjakov, nego tovarišev-delavcev S. L. S., katere zastopniki se niso samo ponašali z imenom »delavske« stranke, ampak so res tvorili delavno stranko, o čemer se bomo pa tako še postranke, o čemer se bomo pa tako še pogovorili na kakem shodu. Ker župan naznanja v svojem oklicu, da se bodo potegovala vse stranke ob volitvah, torej tudi naša Slovenska Ljudska Stranka, opozarjamo volilke, naj oddajo svoja pooblastila le našim zaupnikom. — Proračun za tekoče leto, ugotovljen od deželnega odbora, »Narodovemu poročevalcu ni všeč. Mi pa smo tega mnenja, da so 64% doklade dosti visoke, županstvo naj bi bilo tem dokladam primerno določilo postavke, za nujnejše potrebe več, za druge manj. Saj smo tudi lani izhajali in še prebitek izkazujejo računi, dasi se je mnogo gradilo in se ni skoparilo pri revežih in podporah. Odločba deželnega odbora: Za napravo stranskih napeljav itd., za zasebnike pa imajo ti sami skrbeti in nositi stroške, je bila nujno potrebna tako za županstvo kakor za zasebnike. Sedaj ve vsakdo mejo. Kar služi javnosti, preskrbuje občina, kar pa rabi posameznik, oskrbi si sam.

i Napreden rekurzovec nima sreče. Liberalce vsaka pritožba zbode. Te dni se je zvedelo, da se je žezé samo iz nevoščljivosti, ker imajo sami še pri pritožbah smolo. Tako so že prišli ob moč. So pa tudi duhovite njih pritožbe, kar se je zopet pokazalo pred kratkim. Šolski odbor obrtno-nadaljevalne šole je sklenil, da se vpelje s prihodnjim šolskim letom veronauk, kakor je bilo že zadnjič poročano. Nekemu napredno-svobodnomiselnemu duhu to ni bilo všeč. Pritoži se proti temu sklepu, češ, da je neveljaven. Utemelji svojo trditev se tem, da ne velja nič sklepanje, ker je glasoval tudi šolski ravnatelj, ki ima samo posvetovalen, ne pa odločilen glas. Šmept, kaj bo zčaj? Novo sejo moramo sklicati, ta že ve, kako je. In skoro bi bilo prišlo do tega. V skrajnem času se vendar nekdo domisli, naj se pogleda v pravilnik obrtno-nadaljevalne šole. Pa so pogledali in strmeč brali, da jih je napredni rekurzovec — vede ali ne vede — »mistificiral«, po domače, potegnil, zakaj v izvirnem pravilniku so brali črno na belem, da ima v Idriji vodja obrtno-nadaljevalne šole ne samo posvetovalen glas, ampak tudi »beschiessende Stimme«. Pa skoro so že nasledli. Morda naprednjaki polagoma še doženejo, kdo »mistificira« po »Narodu«. To je gotovo kak narodno-napreden rekurzovec, ki v teh mistifikacijah protestira proti delu svojih somisljenikov.

i Pojasnilo. Zadnje čase so se ustanočila politična društva z imenom »Svoboda«. Pevsko društvo »Svoboda« v Idriji, ki obstoja že delj časa, pa je popolnoma nepolitično. Da bi se ga ne zamenjavalo s političnimi društvi enakega imena, je sklenilo na zadnjem občnem zboru, da izpremeni svoje ime in se sedaj imenuje »Pevsko društvo Idrija«, kar naj blagovoli vzeti na znanje slavno občinstvo kakor tudi bratska društva.

Krapinske Toplice

zdravilo
proti
revmatizem
Ischlas

(Hrvatsko)
Polasnila in
prospekte
daje direk-
cija zastoj.

KLOBUKE
ČEPICE
PERILO

kravate in vse druge
potrebščine za gospode
in dečke kupite ugodno
v special. modni trgovini

J. KETTE

Ljubljana, Franca Jožefa c. 3.

Za pomlad!

Specialiteta K 20.—

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so
nogam najbolj priležni,
lični in najboljše kakovosti

Naprodaj samo pri

JULIJ ŠTOR, Ljubljana

Prešernova ulica šte. 5.

Gaiserski čevlji za turiste,
higijenični čevlji za otroke.

Cena: 12-50

2938 (52)

Cena: 16-50

Dobro blago se samo hvali!

G. F. JURÁSEK vглаševalec glasovir-
jev in trgovec glasbil

Ljubljana, Poljanska cesta šte. 13.

Zaloga prvovrstnih glasovirjev, planin, harmonijev, gosli, kitar, tamburic, citar, harmonik
itd. Najboljše strune „WEICHOLO“ in druge, ter vse potrebščine glasbil. Jamčim pisмено
10 let. Zavod za vглаševanje ter popravila glasovirjev in vsega glasbenega orodja.

Najcenejša posojevalnica.

Vглаšujem v »Glasbeni Matici«, »Mladiki« in drugim slovenskim
zavodom. — Svarim pred samouki in neizkazanimi baje-strokov-
njaki, kateri instrumente samo pokvarijo. — Edini samostojni stro-
kovnjak za vглаševanje ter popravila vseh glasbenih instrumentov
je na Kranjskem koncesionirana tvrdka G. F. JURASEK.

Pozor!

Pozor!

Najtrpežnejše kritje sedanosti je in ostane

zaliloški škrlj

preizkušen že nad 60 let. Jdor hoče imeti dobro
in trpežno streho, naj se obrne na tvrdko Urban
Weber nasl., Zalilog, pošta Železniki. 1179

Zahtevajte vzorce!

Zahtevajte vzorce!

„SALVATOR“

gumijevi podpetniki

Nedosežni po elasticiteti
lahkosti
trpežnosti

Glavna zaloga: ANT. KRISPER, Ljubljana

Manufakturna trgovina

Jos. Petkosić

„pri Valvazorju“

Stari trg št. 4 Ljubljana Stari trg št. 4

Zaloga, sukna, volnenega in raz-
nega perilnega blaga, tkanine,
cvilha, brisalk, prtov, servetov,
preprog, zastorov, garnitur, svil-
natih in volnenih šerp in raznih
robcev itd.

„Pri Valvazorju“

Zaloga perila, čepic; obuvala,
nogavice, rokavice, srajce, jo-
pice, hlače.

Novosti modernih

bluz, spodnjih kril, predpasnikov.
Našitki, gumbi, trakovi, čipke,
svila, baržun, stezniki, kravate,
hlačniki, torbice, mila, dišave,
krtače.

Dežniki in palice.

Splošne porabe za krojače in
šivilje.

Najnižje cene.

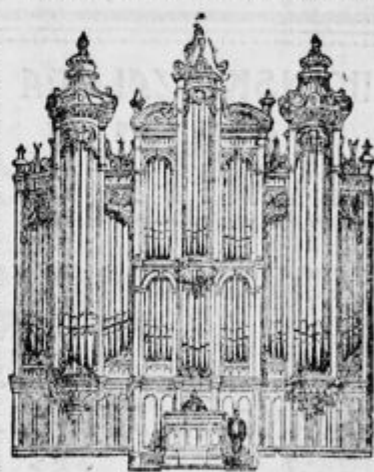
751

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-
BOLJŠA SEDANOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE:
ZIJE CESTA ŠT. 15 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH:
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

Tovarna orgel, harmonijev in glasovir-
jev — pravilne in vглаševanje vseh sistemov orgel proti
— večletnemu izkušnji. — Čene zmerne.

Fr. Uršič tovarna orgel

Trst, Via Farneto št. 28.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1914.
Kupon 3-10 metr. dolg, za
kompletno moško obleko
(sukno, blae, telov-
nik) zadostno, stane le
Kupon za črno salonsko obleko K 20.—, kakor
tudi blago za površnike, turistovske obleke, svileni
kamgari in blago za domače obleke, pošilja po
tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana

zaloga tovarniškega sukna

Siegel-Imhof Brno, Morava.

Vzorec zastoj in franko.

Vajed direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-
Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo pred-
nosti. Vajed velikega blagovnega prometa vedno
največja izbira povsem svežega blaga. Stalno,
najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše
naskrbneje, natančno po vzorcu.

453

Pristopa, te k „Jugoslovanski
Strokovni Zvezi“!

CRNIKVENICA

pri Reki ob Jadranskem morju.

Edino morsko kopališče Jadranskega morja s 300 metrov v morje štrlečo obalo z najfinjšim peskom po tleh. Natančni prospekti in pojasnila pri zdraviliški komisiji.

klimatično zdravilišče in morsko kopališče

1 1/2 ure parniške vožnje z Reke.

925

Eldorado za slabotne otroke!

Za malo denarja kupite Vašemu dečku
lično obleko

„Pri Škofu“

Ljubljana, Pred Škofijo št. 3.

Cenik na zahtevo brezplačno.

1152

Pri nakupu različnega manufakturnega blaga, se blagovolite obrniti na turško

A. & E. Skabernè,

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno!

obstoji od leta 1883.

Jedno nizke cene!

Pisarna za urejevanje splošnih gospodarskih zadev
J. Rozman, Kranj**I. Denarni promet:** Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarno-varno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev.**II. Informacijske zadeve:** Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.**III. Izterjevanje terjatev:** Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.

264

IV. Promet z nepremičninami in podjetji: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.**V. Tehnično-komercialne zadeve:** Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic, instalacije. Načrti in proračuni.**VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah.** Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago.

Zalni klobuki.

Modni salon

Popravila.

Stuchly-Maschke

Ljubljana, Židovska ulica šte. 3.

Priporoča cenj. damam tu in na deželi svojo bogato zalogo vseh vrst damskih in otroških klobukov po znano nizkih cenah. Cene brez konkurence.

VELIKANSKA ZALOGA OBLEK ZA GOSPODE IN DEČKE

919

A. KUNC, LJUBLJANA

BOGATA ZALOGA BLAGA ZA NAROCILA PO MERI.

PRIZNANO NAJFINEJŠA IZVRŠITEVI!

NAJNIZJE CENE!

CENIKI NA RAZPOLAGO.

Od več gospodov župnikov se priporoča monter

Damijan Jerman iz Tržiča

na Gorenjskem, kot dober in zaupljiv

obešalec zvonov.

On to delo dobro razume. Sme se mu zaupati tesarsko in kovaško delo obenem, tudi načrt za obešanje zvonov in vbrano zvonjenje. Izurjen je tudi v popraviljanju starih zvonov v železu in lesu. Cena nikakor ni pretirana, da se mu lahko izroči delo z mirno vestjo.

1018

ALFONZ BREZNIKučitelj Glasbene
Metode in edini za-
pisa. strokovnjak
o. kr. dež. sodišče.Ljubljana, Kongresni trg 15. (Nasproti nunske cerkve.)
Največja in najposobnejša trgovka in izposojevalnica
KLAVIRJEV IN HARMONIJEVna jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega
glasbenega orodja, strun in muzikalij.**EDINI ZALOŽNIK** dvornih
in komornih tvornic: **B&S-**
endorfer, Hözl & Helzmann, Förster, Ehrbar, Ge-
brüder Slingl, Rud. Stelzhammer, Czapska, Lauberger & Gloss,
Hofmann in Hofberg (amerik. harmoniji). 1033

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavna obvezna garancija. Najemnine najnižje. Zamenja najugodnejša. Ugaševanje ter popravila strokovno in cenovno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno le jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsifikatov in navideznega „popolnega“ pri kričalcih, ki se drznajo govoriti o „dobrem blagu“, da si nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

„ANKER“

družba za življenjsko in rentno zavarovanje na Dunaju

generalni zastop v Gradcu, Herrengasse 18, in glavni zastop za Kranjsko Leop. Grünfeld in Fran Aumann v Ljubljani prevzemata
vseh vrst življenjska in rentna zavarovanja.

Svetovne police družbe so v smislu liberalnih zavarovalnih pogojev že po kratkem obstanu neizpodbitne in nepropadne z avtomatičnim podaljšanjem in ob skromni dodatni premiji obrnejo tudi

vojni riziko in invalidnostno sozavarovanje,

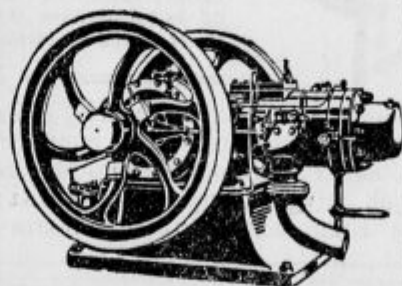
katero zadnje zavarovanje za slučaj invalidnosti poleg ustavitve plačevanja premije tudi še garantira za ves čas trajanja zavarovanja prejemanje rente v visokosti 10 odstotkov zavarovane glavnice. — Od 1. januarja leta 1911. na novo uvedeni dividendi načrt C. zagotavlja zavarovancu družbe izdatno udeležbo dobička.

ki se v polici sami v največjem delu garantira. — Pojasnila dajo neobvezno in brezplačno generalni zastop v Gradcu ter glavna zastopstva v Ljubljani, višji nadzornik Leopold Grünfeld in Fran Aumann, v Celovcu in Mariboru ter vsi gg. inspektorji in agenti.

Stanje zavarovanj koncem 1913 čez 600 milijonov kron
Aktiv koncem 1913 čez 200 milijonov kron
Izplačil koncem 1913 čez 400 milijonov kron

808

Osebe, ki imajo zveze v boljših krogih, se vabijo da prevzemo naše zastopstvo.

Bolinder**motorji na surovo olje**

za vsaki obrat in vsaki kraj pripravljeni, enostavni, ceni, ekonomični, stoječi in ležeči, na mestu stoječi ali pa prenosljivi.

Hitra postrežba! Ugodni
plačilni pogoji. Najboljše
reference! 3820Bolinder družba za izdelovanje strojev,
Dunaj IX., Porzellangasse št. 18.

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata EberlTrgovina oljnatih barv,
laka in firneža**Crkoslikarija**Slikarja, pohištvena in
stavbena pleskarjaLjubljana, Miklošičeva cesta
Nasproti hotela Union
Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla.

Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.

**Firnež iz pristnega
ga lanenega olja.**Oljnat barve, najboljše
vrste fačadne barve,
vremensko neizpremen-ljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za
sobne slikarje.Lake angleške za kočije, lake
za pohištvo in druge predmete

1132

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako
obrt. - Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.Predmete in potrebščine
za žgalno in briljantno
slikanje.Delavnica za črkoslikarska,
likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.

Iz Kranjske gore.

V »Slovenskem Narodu« dne 11. aprila je nekdo skrpucal odgovor na našo notico v »Slovenca« z dne 4. aprila. Pravi, da ni mislil odgovoriti, pa bi bilo res boljše, da bi bil molčal. Je namreč skoraj vsaka vrstica neresnična. Ne moremo si pa vendar misliti, da bi verovali, da v Kranjski gori ni liberalcev, saj so sami pisali pred nekaj leti, »da Kranjska gora je in ostane napredna«. Neresnica je: Župan ni dobil ob prevzetju 1863 kron, pač pa 1088 kron 27 vin., torej 774 K 73 vin. manj; poleg tega je bilo pa treba od omenjene vsote izplačati še krajnemu šolskemu svetu 760 K 70 vin. Torej, ker ste tak matematik, pa izračunajte, koliko je župan Peterman v istini od Vas gotovine prevzel. Druga neresnica: Celo vrsto let sem so dobivali tukajšnji župani letne remuneracije 360 K, ravno tako tudi Vi, kakor izkazuje blagajniški dnevnik občine Kranjska gora, če tudi to ni neresnica, kar ste sami zapisali. Torej kje je onih 300 odstotkov plače več, ki jih je dobil »klerikalni« župan Peterman več kakor Vi? Tretjič predbacivate županu Petermanu, da je tudi on potrdil leta 1910 Vaše račune. Ali tudi to ni resnica, kajti odborniki Peterman, Pintar in Oman niso podpisali takrat Vaših računov ter celo dali v zapisnik, da nočejo nositi za te račune nobene odgovornosti, ali bilo je vse glas vpijočega v puščavi. Dr. Tičar je imel namreč takrat večino odbornikov za seboj, kakor jih ima še sedaj. Dalje ni resnica, da je prejel Peterman 700 kron za popravilo potov in ta denar obdržal v občinski blagajni, kajti ves ta denar se je porabil v ta namen, pač pa ne samo za popravilo poti, katera drži proti Pišnici v dr. Tičarjev Dom na Vršiču, ampak za popravilo vseh občinskih potov, mostov itd. Vsega skupaj se je porabilo 828 K 52 vin., torej več kakor pa je dobil župan od okrajnega cestnega odbora. Sicer pa na vsa usta pove, da se je načelnik okrajnega cestnega odbora pred pričami izjavil, da se nahaja v cestnem odboru član, ki meče polena pod noge in ovira, da kranjskogorska občina ne dobi podpore. Kdo je tisti?

Zobna krema
KALODONT
Usna voda

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

najboljša dijetična in osvežujoča pijača

preizkušena pri žledodčnih in črevesnih ka-
tarh, obilnih in mehurnih boleznih, katero
priporočajo najveljavnejši zdravniki kot bistveno
podpiralno sredstvo
pri karlovovarijskem in drugih kopeliških zdrav-
ljenjih in kot **poznejše zdravilo** po kopeljih
24 38 in trajno porabo. I (VI)

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn**,
železniška postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varih
Prospekti zastoni in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
špecerijških prodajalnicah in trgovinah z jestvinami
in vinom.

Zaloge pri **Mihael Kasfner-u, Peter Lass-
niku in Andrej Šarabonu, Ljubljana.** 11

Ovratnike za prečistilo
duhovščino
priporočila **Josipina Podkrajšek**
Ljubljana, Čevljarska ulica šte. 2
— Naročila po pošti se izvrše točno. — 1337

Išče se
šofer za Gorenjsko
znožen slovenskega in nemškega jezika. Dopisi pod
šifro »E 1376« na upravo »Slovenca« do 29. t. m.

Na izbilo pošilja tudi na deželo krasne
BLUZE krila, kostume, domače ob-
leke, moderci, perilo in
vsako modno blago.
Zelo solidna
trrdka **M. Krištofič-Bučar**
Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.
Neprekosljiva v
otroških oblekah in krstni opravi. 3730

Priporočila se dobro urejena trgovina
Ivan Podlesnik nasled.
Ljubljana, Stari trg št. 10
slav. občinstvu in preč. duhov-
ščini za nakup raznovrstnih
klobukov, slavnikov, čepic,
čevljev, kravat, perila itd.
za gospode. **Posebna za-
loga klobukov za gosp.**
duhovnike. Edina zalo-
ga vseh orlovskih po-
trebščin. — Najnižje
cene. — Točna in
solidna postrežba. —
Naročila po pošti
se točno in hitro
izvrše. 1287

SINGER **SINGER**
šivalni stroji so
neprekosljivi v
trajnosti in za
vsestransko
uporabo
šivalne stroje
dobite le v
naših prodajal-
nah z „S“
izveskom
SINGER K^o delniška družba
šivalnih strojev
Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.
Kranj, Glavni trg št. 119. --
Novomesto, Glavni trg št. 45.
Kočevje, Glavni trg št. 79.

Teodor Korn
(poprej Henrik Korn)
pokrivalet streh in klepar, vpeljalec strelo-
vodov ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta 8.
Priporočila se slavnemu občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje
streh z angleškim, francoskim in tuzemskim
skriljem z
asbest-cementnim škrliljem (Eternit) patent Halsehek
z izbočno in ploščnato opeko, lesno-ce-
mentno in strešno opeko.
Vsa stavbinska in galanterijska kleparska
dela v priznano solidni izvršitvi.
Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in poštne prosto. 20

Proda se lepa
enonadstropna hiša
z zidanim gospodarskim poslopjem, z velikim sad-
nim in zelenjadnim vrtom in nekoliko polja, ležeča
v prijaznem trgu blizu Celja ob državni cesti. Pri-
merna tudi za vsako obrt. Cena izredno nizka.
Poizvedbe na naslov: **Jos. Bizjak, orožniški**
stražmojster, Vojnik pri Celju. 1364

Telefon 145. 679
Tovarna za kovinsko
blago in zvonolivnica
J. HILZER & KO., Dunajsko Novomesto,
se priporočila za nabavo zvonov, melod. in harmon. zvonila
vsake velikosti in glasu. Jamstvo za določen in poln glas,
najčistejšo vglasištev in najboljši material. Stojala za zvo-
no iz kovanega železa ali lesa. Lahko-
no zvonjenje, najboljši
način teka. Nagla
izvršitev najnižje
cene. Ugodni plačilni
pogoji. Stari nerabni
zvonovi se sprejmo
v prelije, ravnotako
se izdelujejo železna
stojala najboljše kon-
strukcije z dolgolet-
nim jamstvom. Pro-
računi in prospekti
vsak čas zastoni in
franko na razpolago,
enako tudi priporo-
čila kakor tudi pri-
znanja pisma.

Najstarejša slovenska trrdka te stroke.
Obstoji že nad 38 let. 3022
ANA HOFBAUER
imejteljica zaloge cerkvene obleke in orodja
Ljubljana, Wolfova ul. 4
si usoja javiti preč. duhovščini ter sl. ob-
činstvu, da izdeluje natančno po naročilu
in predpisih vsakovrstne bandere, baldah-
nine, plašče, kazule, pluvijale, dalmatike,
velume, albe, koretlje, prte itd. itd., sploh
vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji.
Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter
po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi
naročila na vezenje, prenavljanje stare
obleke ter sploh vsa popravila.
Zagotavlja jo hitro in najpoštenejšo postrežbo, prosil, da
se pri naročilih izvoli ozirati na prvo domaco trrdko.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 14.

se priporočila sl. občinstvu za mnogobrojen poset
zlasti pa preč. duhovščini in izdelovanju vsakovrstne
duhovniške obleke (talarjev itd.), iz trpežnega
in solidnega blaga, po nizkih cenah. 811 52

Hiša 1362
10 minut od dolenj-
skega kolodvora pri
veliki cesti, a že v
ljubljski okolici, se
proda pod zelo ugodnimi pogoji. Takoj
se plača 1000 K, ostanek v obrokih plač-
ljivih vsaj v 6 letih. V bližini hiše je tudi
stavbni prostor na prodaj. Posebno pripravna
je hiša za upokojece, pa tudi za šivilje, kro-
jače ali čevljarje. Pojasnila daje pismeno ali
ustno **A. B., Ljubljana, Kladezna ulica 5.**

500 kron!
Vam plačam, ako Vam
moj uničevalec „**RI-
MAZIL**“ ne odpravi
Vaših kurjih očes bra-
davic in trde kože v treh
dneh brez bolečin. Cena
lončku z jamstvenim
pismom K 1—, 3 lončki
K 2-50. Na stotine po-
hvalnih in priznanih pism. 3642
Kemeny, Raschau (Kassa) I.
Poštni predal 12/160, Ogrsko.

V Gorici se proda nova enonadstropna
hiša

blizu drž. kolodvora, obsegajoča: 2 stanovanji po
2 sobi in 1 kuhinjo, v pritličju je prostor za pro-
dajalno ali delavnico, v podstrešju je napravljeno
stanovanje s 4 sobami in kuhinjo, je prostorna
klet, velik vrt, dvorišče, drvarnica in pralnica. Ve-
lika ugodnost za kupca, ker ostane lahko polovica
kupnine vključene pri hipotekni banki le po 4 1/2%.
Naslov pove uprava pod št. 1321. (Znamka.)

Prvo čisto slovan. kopališče na Jadranu
Baška
„Hotel Velebit“
(lastnik A. Tudor)
na otoku Krku (Veglia) v Istri. Izvrstna
kuhinja. Nikake zdraviliške takse. Ho-
tel ima krasno lego, oddaljen je samo
20 korakov od morja nasproti kopa-
lišča. Nova, moderna zgradba, preskrb-
ljena z izborno pitno vodo. Pred ho-
telom krasna terasa. Z Reko vsako-
dnevna parobrodna zveza.
Vsa pojasnila daje zastoni in brez-
plačno lastnik hotela. 1105

UZORCE FRANKO
modnega blaga
kakor
ZEFIRJA
batista, platna
platinenega in bombažastega blaga raz-
pošila **V. J. Havliček & brat Lazne**
Poděbrady, Češko. — Pišite takoj.
1076

Moj svak
Adolf Leeb,
uradnik vzajemne zavaroval-
nice v Ljubljani

se tem potem resno opominja, naj neha
žaljevo govoriti o moji osebi, ker bi bil
sicer svoji duhovski časti dolžan, ga
sodnijsko zasledovati.

Fran Indof,
župnik Javorski.
Na Javorji pri Litiji, 22. aprila 1914.

Automatična past za podgane
K 4—, za miši K 2-40,
ujame brez nadzorstva
do 40 komadov v eni
noči, ne zapuste nika-
nega duha in se zopet
same nastavijo. Past za šurke „**Eclipse**“, ujame na
tisoče šurkov v eni noči, K 2-40. —
Persod najboljši uspehi. Razpošila po povzetju
J. Schüller, Dunaj III., Krieglberg 6/II.
1188 Mnogo pohvalnih in priznanih pism. m

1148 **Modne**
1914 Cefire in ripse 1914

z elegantnimi svilenimi efekti, atlas, batiste, lanen,
in bombaž, konafase, rjuhe, platno, damaste,
žepne robce, brisače, modrotisk, inle, kotenine,
blago za dame in gospode, blago za modroce in
druge tkanine razpošila slovita krščanska trrdka
Jaroslav Marek, ročna tkalnica št. 45, v Bistrem
pri Novemestu ob Met., Češko.
Vzorci se pošiljajo zastoni in poštne prosto.
Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — 18 m. ostankov
cefirja, prve vrste, močn. za srajce in bluze, razdelj.
po 3 metre za 10 K nefranko, ali 35 metrov za 20 K
franko. — 40 m ostankov cefirja, kanafasa, delena itd.
lepo sortirano, prve vrste za 20 K, najfin. vrste za
25 K franko po povzetju.
To morate brati! Najboljši dokaz moje so-
lidne trrdke: Naročeno blago prejela, hvala za uslu-
go. Ob priliki bom zopet naročila, ker vidim, da dobro
postrežete. Spoštovanjem **Francica Knap**, nadučit-
eljeva soproga, Vrabče. — V letu 1914 nad 500
takih priznanih od Slovencev! Dopisuje se slovensko.

Lastnikom
žag
z vodno gonilno močjo, ki si žele na-
baviti trpežne klešče za nateg ene ali
več klinj, se priporočila
A. Tomšič, kovač
Verd, p. Vrhnika.
Nizke cene. — Trpežen izdelek.
Cenik je na razpolago. 1220

Edina primorska
tovarna dvokoles
„Tribuna“
Gorica, Tržaška ul.
28, prej pivovarna
Gorjup.
Velika eksportna za-
loga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gra-
mofofonov, orkestrijonov itd. itd. 1190
F. BATJEL
Gorica, Stolna ulica šte. 2-4.
Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Sestra
Hildegarda Rohrmann
v uršulinskem samostanu na
Dunaju (Währing), se iskren-
no zahvaljuje, ker je bila pri
uporabi tinkture za želodec
lekarnarja **Piccoli-ja** v Ljub-
ljani, Dunajska cesta, rešena
težke želodčne bolezni. Ste-
klenica 20 vin.
Naročila sprejema lekarna
G. Piccoli, Ljubljana.

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specialni trgovini

A. & E. Škaberné

Velika izbira:

Mestni trg 10

Solidna postrážba

Izšel je z novostmi in najnižjimi cenami nov lepi

966

cenik s koledarjem.

Kdor kaj želi kupiti, naj ga hitro naroči, je tudi po pošti gratis.

F. ČUDEN, Ljubljana

Prešernova ulica šteč. 1.

ŠTEFAN NAGY

Irgovina z železnino Ljubljana.

priporoča svojo izbrano zalogo

brzoparilnikov za krmo, sesalk za gnojnico, vodnih sesalk, kovanja za stavbinsko stroko, orodja vseh vrst, kopalnih banj, železnega pohištva, vrtnih miz in stolov, štedilnikov, kakor tudi vseh predmetov, spadajočih v to stroko. Najnižje cene!

Hiša „Pod Stolem“ v Mostah pri Žirovnici

z gospodarskim poslopjem, svinjaki, ledenico, vrtno lopo in basinom je

ceno na prodaj.

V hiši so jaki pripravní gostilniški prostori, več sob in lokal za trgovino. K posestvu pripada lep vrt, 2 njivi 5 travnikov in 3 gozdovi. Hiša je oddaljena od postaje Žirovnica komaj kakih 8 minut in radi zdrave lege zelo pripravna za letovišče, vsled tega bi se sohe poleti lahko po ugodni ceni oddale.

Pojasnila daje Posojilnica v Radovljici.

1371

Glavni zastop delniške zavarovalne družbe

FRANCO HONGROISE

in delniških „Nationale“ in „Dunajske zavarovalne družbe“

„Franco Hongroise“ sprejema vsakovrstno zavarovanje na človeško življenje, rente in dote, zoper škodo po ognju, toči, tatinskem vlamu, nezgodam na transportu, poškodovanju steklovine itd. - „Nationale“ in „Dunajska“ pa proti nezgodam in za dolžnosti iz jamstev.

Zavarovanja po najmodernejših načinih.

Premije najceneje.

Glavni zastop za Kranjsko Ljubljana, Marije Terezije cesta 16
zastopnik Fr. Petrič.

Hraniln. kmečkih občin v Ljubljani

ima svoje prostore v hiši „Zadružne Zveze“, Dunajska cesta 38 nasproti „Bavarskemu dvoru“ v bližini mitnice sprejema in obrestuje hranilne vloge po

4 ¹/₂ %

Rentni davek plačuje iz svojega. Vložne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar ter se obrestovanje ne prekine.

Oskrbi sama devinkulacije in vinkulacije. Zunanjim vlagateljem so za pošiljanje denarja na razpolago brezplačno položnice poštne hranilnice. Za varnost naloženega denarja jamči 21 kmečkih občin z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo. Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani je pupilarno varen zavod, v katerega nalagajo tudi c. kr. sodišča denar mladoletnih.

Hranilnica kmečkih občin je regulativna hranilnica in je nje poslovanje pod nadzorstvom cesarskega komisarja kot zastopnika c. kr. deželne vlade v Ljubljani.

Daje posojila na zemljišča, občinam in korporacijam na amortizacijo na vsak poljuben način, dalje na menice in vrednostne papirje.

471

KEILOV LAK

najboljša prevleka za mehek pod.

Kellova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Kellova voščena pasta za parkete 90 vinarjev.

Keilov zlat lak za okvirje 40 vinarjev. — — —

Keilov lak za slamnike v vseh barvah. — — —

Keiova pasta za čevlje 30 vin. se dobi vedno pri

Leskovec & Meden, Ljubljana.

Škofja Loka: Matej Zigon. Kočevje: Fran Loy. Idrija: Valentin Lapajne. Kranj: Franc Dolenz. Radovljica: Oton Homann. Novo mesto: I. Picsek. Kamnik: I. Petek. Črnomelj: Anton Zirc. Brežice ob Savi: Uršič & Lipej. Zagorje: R. E. Mihelčič.

Največja izbira švicarske vezanine!

Dobro platno in tkanino

za perilo, posteljne garniture, nevestine opreme, zanesljivo dobre kvalitete se kupi pri:

A. Šarc-u

lastnica Jadviga Šarc,

Ljubljana. Šelenburgova ulica 5. Ljubljana.

Kompletne nevestine opreme od K 380.— dalje.

Restavracija v Vintgarju

(prej Zumer)

== daje se za poletno sezono s prvim majem t. l. ==

v najem.

Zadnji termin je do 26. t. m. — Nadalje lepa

letoviška stanovanja

mlin, žaga, mizarstvo, sploh vsa industrijalna podjetja.

Pojasnila daje hranilnica in posojilnica v Gorjah

1369

Priporoča za pomladansko in letno sezono došle za damske obleke, bluže, kostume, v bombazastem, svilenem in volnenem blaggu.

Novost

Domače podjetje.

Janko Češnik, Ljubljana

Lingarjeva ulica.

Opozorjam na svojo veliko zalogo perilnega blaga v bombazu, kakor v zajamčeno pristnem platnu v vsaki poljubni širjavi.

Različne preproge: Jute, Kokos, Linoleum, Tapestri.

Domače podjetje.

.. Raznovrstnega .. modnega blaga za .. gospode.

Vzorci na ogled na razpolago in pošt. nine prosti.

742

Prijava

C. kr. finančno ravnanje v Ljubljani.

Ravnatelj :
Ing. chem. J. Turk.

Kantina Corazza

Levade (Istra)

601

VINO

belo, črno in šiljer lastnega pridelka se pošilja po jako ugodni ceni. Za pristnost se jamči.

2 mali stanovanji

se oddasti takoj oziroma prazno z majem. — Več se izve pri Davorinu Rovšek-u, fotografu, Kolo-dvorska ulica 32 a. 1332

VILA z VRTOM

ol. državni cesti se proda. Pripravno za letovišarje ker se nahaja v bližini Ljubljane in železniške po-staje. Naslov pri upravi „Slovenca“ pod šteč. 1305.

V najem se išče za maj ali avgust

**lokal
z eno izložbo**

na Starem trgu, Sv. Petra cesti, Prešernovi ulici ali na Vodnikovem trgu. Obširneje ponudbe z navedbo cene pod »Stalna stranka 1285« na upravištvo „Slovenca“. 1258

Na prodaj sta dve docela prenovljeni

pritlični hiši

blizu Ljubljane in železnice. Vsaka ima po 3 sobe, klet in vodovod. Lepa lega, kraj miren in zdrav. Vpraša se pri Fr. Jerko, Črnuče, p. Ježica. 1218

Posestvo, gostilna naprodaj!

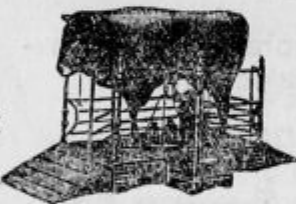
Na Gorenjskem, v lepem mestu (zdravilišče) je na-prodaj hiša, v kateri je že mnogo let dobrodoča gostilna. Zraven pripadajo tudi gospodarska po-slopja, velik travnik, nekaj njiv in gozdne parcele. Naslov pove upravištvo „Slovenca“ pod št. 1304. (Znamka za odgovor.)

**Mostne,
živinske in druge
tehtnice**

se dobe najceneje in
najsolidnejše pri do-mači tvrdki

Ivan Rebek

slavbno in umetno ključavničarstvo v
Celju. — Ceniki na razpolago, brezplačno
in franko. 1200

Hiša z malo trgovino

pripravno tudi za eno žensko, v zelo prometnem kraju Savinjske doline, se da z vrtom in njivo pod zelo ugodnimi pogoji takoj v najem. Vprašanje je nasloviti pod »Bodočnost« na upravištvo „Slo-venca“. 1312

PESEK

planinski, kopan, čist, oistroznan, za zidarska in betonska dela, dobavlja po ugodni ceni Domicelj & Belle, Rakel. Na Notranjsko in Primorsko so železniške voznice nizke in ugodne. 1184

Pozor!**Odjemalci kvasa ali drož!**

Na „Poslano“ v Vašem listu z dne 20. t. m. št. 88 moram pojasniti, da tudi jaz prodajam sedaj špiritne drože po kron 1'20 za kg in to še celo v Ljubljani in okolici na dom postavljeno, katere so preje stale samo K 1'— . Te vrste špiritne drože izdeluje 24 tovarn I. vrste; to so mater-čine, žitne drože pa edino le ena in to je veletovarna Max Springer na Dunaju, katere so gospodom pekarjem kakor stro-kovnjakom dobro znane, in te vrste drož moram le jaz svojim odjemalcem ponuditi in to po K 1'40, za kg ne pa druga izde-lavnica drož tu, katera ni v resnici — v zvezi tovarn drož na Dunaju katere so sploh povišale cene drož.

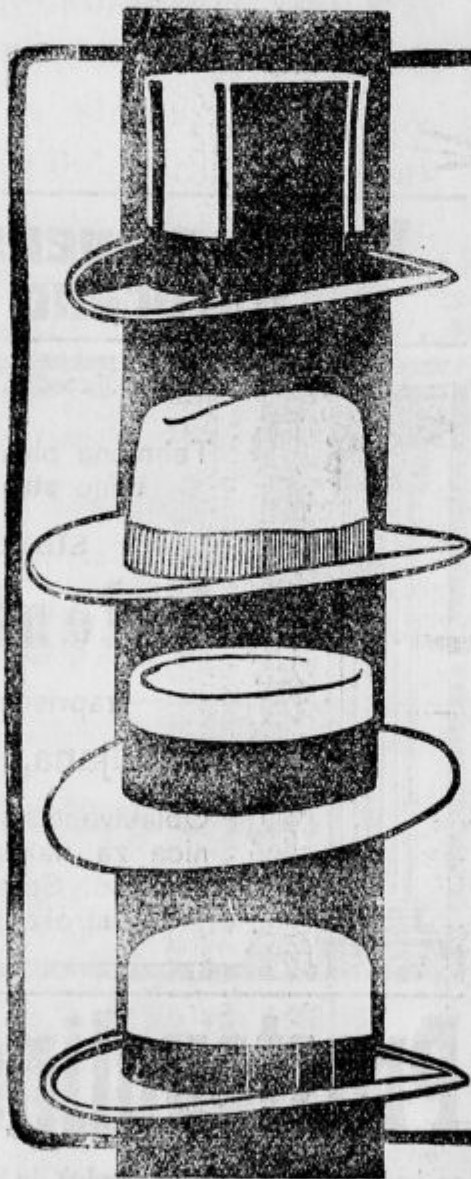
Pri poštni pošiljavi stanejo špiritne drože franco poštnine samo K 1'30, torej še vedno ugodnejša cena, kakor ista kon-kurenčne ponudbe.

Priporočam se cenj. odjemalcem za obilna naročila ter jamčim za dobro in točno postrežbo in bilježim

z velespoštovanjem

Maks Zaloker.**Kneza Auersperga
radioaktivno
kopališče****Toplice na Kranjskem**

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akurat vrec 38° C, ki daje nad 30.000 bl radioaktivne vode na dan. Velika kopališča, posebne in močv rne kopeli. Elektrotapija, masaža, s komfortom opremljene sobe, izvrstne restavracije. — Indikacije: revmatizem, protin, nevralgija (ishlas), nevrastenija, histeria, ženske bolezni itd. Prospekte daje kopališko ravateljstvo. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. 1288

Klobuki

najmodernejšie oblike in
barve vsake cene.

**Cilindri, čepice
kravate**

vedno najnovejši vzorci
in barve.

Rokavice

iz usnja in sukanca la
kakovosti.

Srajce 1043

bele in barv. vsake izvršbe.

Palice, dežniki, no-
gavice, žepni robci,
naramnice itd.

Modna in športna trgovina

P. Magdić

Ljubljana, Franca Jožefa c.
nasproti glavne pošte.

Toni Jager

Ljubljana,

Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija najno-
vejših vzorcev za ve-
zene obleke in bluze.

1223

2 x 2 = 5

to ni bilo in ne bude. Resnica pa je, ako bobovi kavi mojo izvrstno žitno kavo prinesite, dobite krasen, izvanredno fini zajutrek in ravno za polo-vico ceneji, kajti moja najfinejša žitna kava stane 5 kg samo K 3'50 v lepi vrečki vsake poštuine pro-sto in vrhu tega dobite v dar še dve lepi, prav ko-risni darili. Ako niste z mojo žitno kavo zadovoljni, povrnem denar. Naročite si takoj, a le pri

K. Tišler Schönfeld pri Bečovu
(Češko). 1186

Nova hiša!

v Ljubljani blizu Trnovske cerkve se radi pre-selitve ceno proda, kje pove upravištvo „Slo-venca“. 1087

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-
BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE-
ZIJE CESTA št. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

**Lep portal
za prodajalno**

z vhodom in izložbenim oknom se zaradi prezidave ceno proda. Tržaška cesta 43. 1382

Dobro upeljana

mizarska obrt

s posestvom in vso opravo se radi družinskih raz-mer zelo ugodno takoj proda; dela je za leto dni naprej, tako da je izključena vsaka izguba. De-narja je treba le 5—6000 kron. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 1380. (Znamka.)

Hiša na prodaj!!!

V Solkanu pri Gorici na glavnem trgu in najlepši legi je na prodaj hiša z velikim številom sob in gospodarskih prostorov pokojnega Antona Mozetiča z renomirano gostilno, prostornim vrtom in vinogradom zraven. Kdor želi to prilžnost v svojo srečo porabiti, naj se blagovoli oglašiti pri posestniku Ivanu Oblokar-ju v Solkanu. 1248

Absolventi trgovske šole išče službo

praktikanta.

Zmožen je slovenščine in nemščine, slovenske in nemške stenografije ter strojepisja. Nastop takoj. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 1373.

Zahtevajte

različne vzorce za ženske in moške obleke iz

**Prve gorenjske
razpošiljalnice**

Ivan Savnik, Kranj, Gorenjsko št. 152.

Najboljše ogrske salame,

fino, sočno šunko (gnjat), kranjske klo-base, prekajeno meso, slanino s papri-ko, najboljši pristni emendolski sir ter sladko čajno surovo maslo priporoča tvrdka J. BUZZOLINI, Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljatve od najmanjše do naj-večje množine po najnižji ceni. 2587

Najboljši nakup vsakovrstnih modernih in trpežnih

čevljev

je v zalogi lastne tovarne

PETER KOZINA & K^o. LJUBLJANA NA BREGU.

Cene za gospode K 14.—, 17.—, 20.—
„ „ dame „ 12.—, 15.—, 18.—
„ „ dečke ^{36/39} „ 10.—, 12.—
„ „ otroke K 5.—, 6.—, 7.—, 8.—
Št. 22—23 24—26 27—28 29—31 32—35

Garantirana kakovost po teh cenah. Cenejšie vrste od kron 1'50 naprej.